

**Bilaterale samtaler
mellom
Metodistkirken i Norge
og
Det Norske
Baptistsamfunn**

1999-2004

Sluttdokument

Innholdsfortegnelse

FORORD	3
BIBELENS NORMATIVITET	5
MENNESKESYNET	7
FRELST AV NÅDE, VED TRO	9
DEN KRISTNE DÅP	12
NATTVERDEN	18
KIRKENS VESEN OG OPPDRAG	24
TILLEGG 1: GUDSTJENESTEPRAKSIS HOS BAPTISTER OG METODISTER.....	28
TILLEGG 2: BAPTISTENES OG METODISTENES STRUKTURER.....	29
TILLEGG 3: FORSLAG TIL AVTALE OM SAMARBEID MELLOM DET NORSKE BAPTISTSAMFUNN OG METODISTKIRKEN I NORGE.....	32
ENGELSK OVERSETTELSE: BILATERAL CONVERSATIONS BETWEEN THE UNITED METHODIST CHURCH IN NORWAY AND THE NORWEGIAN BAPTIST UNION.....	35

FORORD

Baptister og metodister har gjennom flere hundre år arbeidet side ved side i England og fra midten av 1800 tallet også i Norge. På mange steder er det nettopp våre to kirker som har funnet fram til et godt samarbeid på tross av tilsynelatende store forskjeller i teologi og praksis. I økumeniske fora har vi i vårt land stått sammen og uttrykt ønske om at kirkegrensene bør overvinnnes. Vi ser det som en nødvendighet at vi står sammen og arbeider for den enhet Jesus snakker om. Vi er ett i Kristus og det må få konsekvenser ved at vi prøver å finne verbale uttrykk for denne enhet som vi søker.

På globalt plan har det i mange år vært ført teologiske samtaler mellom de forskjellige kirkesamfunns representanter. Dette har ført til en økt forståelse av hverandres egenart, men aller mest til en gjenoppdagelse av alt det vi har felles og at de teologiske skillelinjer egentlig ikke er så store. I forbindelse med de bilaterale samtaler mellom lutheranere og baptister hvor sluttdokumentet forelå i 1989 ("Én Herre, Én tro, Én kirke - En lengsel mot én dåp") og tilsvarende mellom lutheranere og metodister i 1994 ("Nådens fellesskap"), tok Metodistkirken i Norge 5. november 1997 et initiativ til samtaler med bl.a. baptistene. En positiv bekreftelse forelå fra Baptistsamfunnets Hovedstyre 18. november og fra Metodistkirkens Hovedstyre 27. november samme år. Så vidt vi vet er dette de første bilaterale samtaler mellom baptister og metodister.

Følgende personer har deltatt i samtalen:

Det Norske Baptistsamfunn	Metodistkirken i Norge
Billy Taranger (delegasjonsleder)	Arne G. Ellingsen (delegasjonsleder)
Odd Arne Joø	Lars-Erik Nordby
Elsa Paulsen	Solveig Meistad Hermansen
Lena Lybæk	Ivan Chetwynd
Per Midteide (fra 2001)	Roar G. Fotland (fra 2001)

Kai Tore Bakke har vært gruppens sekretær.

Gruppen hadde sitt første møte i 1999. Det har vært holdt 18 møter fra 9. september 1999 til 25. oktober 2004. Gruppen har fungert slik at en av deltakerne har skrevet et lengre notat om et oppgitt tema. Det er blitt kommentert av en fra det andre kirkesamfunnet, hvoretter man har behandlet notatet i fellesskap. Den enkelte deltaker har rett til å utgi sitt eget dokument for egen regning, mens det endelige produkt ansees å være gruppens og er noe alle deltakerne står inne for. Det er bare der hvor det står at "baptistene/metodistene mener" at den enkelte gruppe har følt behov for å komme med særstandpunkt. I samtalen har vi lagt vekt på å finne formuleringer som begge grupper og alle deltakere kan enes om.

Siden begge kirker har deltatt i samtaler med Den norske kirke og kommet med dokumenter om stort sett de samme tema, og noen av deltakerne har deltatt i begge samtaler, har det vært maktpåliggende å kunne uttale seg på samme måte eller med samme innhold i alle sammenhenger. Samtidig ser vi det gledelige i at det foregår en kontinuerlig utvikling både i den enkelte og i våre respektive kirker. Det innebærer at vi likevel kan se en utvikling i synspunkter, spesielt når vi er opptatt av å uttrykke

viktige teologiske tema på en ny måte. Når en gruppe teologer sitter sammen med ønske om å si mest mulig i fellesskap kommer man ofte et stykke videre. Samtidig har vi sett på uttalelsene fra det såkalte Limadokument: "Dåp, nattverd og embete"¹. Våren 2004 kom også sluttdokumentet fra samtale mellom European Baptist Federation og EEC, de såkalt Leuenbergkirkene (CPCE – Community of Protestant Churches in Europe) hvor også Metodistkirken er med.² Selv om vi ikke gjentar det som er sagt i disse dokumenter så er det flere henvisninger til disse uttalelser og vi har forsøkt å være konsistente.

Dokumentet overleveres herved til våre oppdragsgivere. Vi ber om at våre kirker mottar dette dokumentet og legger det til grunn for forslag til avtale om samarbeid. Dokumentet blir samtidig utgitt på norsk og engelsk, med ønske om å bidra til den videre økumeniske samtale.

Stabekk/Oslo 25. oktober 2004

Billy Taranger
Generalsekretær/Rektor
Det Norske Baptistsamfunn
Baptistenes Teologiske Seminar

Arne G. Ellingsen
Tilsynsmann/pastor
Metodistkirken i Norge

---

¹ "Baptism, Eucharist and Ministry" produsert av Kirkenes Verdensråds kommisjon for tro og kirkeordning, dokument 111 fra Genève i 1982.

² Sluttdokumentet er offentliggjort våren 2004 på engelsk og tysk, men det har ikke kommet noen trykt utgave ennå.

BIBELENS NORMATIVITET

Metodister og baptister er enige om at Bibelen er grunnleggende norm for kristent liv og kristen lære.

Bibelens innhold og funksjon:

Bibelen inneholder menneskers beretning om Guds åpenbaring av seg selv og hvordan denne åpenbaringen er tatt imot og forstått gjennom historien. Denne beretningen skjer dels i lys av Israelfolkets, og dels i lys av de første kristnes historie og erfaring. I den kristne tro står fortellingen om Jesu liv og virke, død og oppstandelse i sentrum. Her finner vi grunnlaget for kristen tro og kristent liv og den primære kilde for kirkens forkynnelse og gudstjeneste. Gjennom Bibelen taler Gud til mennesker i dag for å lede dem til tro og frelse

Skrift og tolkning

Bibelen fremstiller Guds åpenbaring som tidløs samtidig som den kontinuerlig taler direkte inn i menneskers situasjon i tid og rom. Bibelens historie og tilblivelse vitner om innholdets dynamiske karakter: Troens innhold og sentrum tolkes og aktualiseres gjennom historien til det troende fellesskapets situasjon. Fordi Bibelens innhold er preget av de tider og verdensforståelser den ble til i må den stadig tolkes av det troende fellesskap. I denne prosessen prøver menneskets erfaring og erkjennelse, forståelse og samvittighet bibelens innhold.

Skriftens grunnleggende modeller kan få andre uttrykk og former, men vil også alltid stå som korrektiv til menneskets forståelse, samvittighet og erfaring på den ene side, og kirkens tradisjoner på den annen side.

Bekjennelser og tradisjoner.

Baptistisk tradisjon og metodistisk tradisjon har begge røtter i angelsaksiske jord og er oppstått i relasjon og opposisjon til Den Engelske Kirke. På ulike tidspunkt i historien utviklet begge nye uttrykk for kristent tro og tjeneste, fordi det opplevdes

som nødvendig at skriften måtte fungere som et korrektiv til etablerte politiske og kirkelige tradisjoner. En kan si at nye tradisjoner ble dannet i forhold til gitte historiske begivenheter og på grunnlag av nye erkjennelser.

Baptistene har tradisjonelt ønsket å framstå som et kirkesamfunn som i hovedsak vektlegger bibelsk tradisjon, uten å være bundet av trosbekjennelser begrenset av tid og rom. Det er blitt framholdt at den enkelte troendes, og fellesskapets samvittighetsfulle lesing av Skriften, skal gi en sann tolkning av den kristne tro. De oldkirkelige bekjennelser betraktes som et uttrykk for denne tro. Metodistene anser de oldkirkelige symboler, Nicænum og Apostolicum som forpliktende sammenfatninger av den kristne tro. De ser også på Wesleys standardprekener og de 25 religionsartikler som veiledende i sin forståelse av den kristne tro.

I de bilaterale samtalene kommer det klart fram at begge kirkesamfunnenes skrevne og uskrevne tradisjoner framstår som sentrale teologiske faktorer. Også disse er preget av kirkesamfunnenes tilblivelse, og deres historiske utvikling i de enkelte land fram til i dag.

Skriften og økumeniske samtaler

Den økumeniske bevegelses opprinnelige anliggende var å bygge ned barrierer, og å bringe forskjellige kirkesamfunn nærmere hverandre gjennom større forståelse for de enkelte samfunns symboler, tradisjoner og bekjennelser. Slik har også økumeniske samtaler forsøkt å belyse kirkesamfunnenes forskjellige teologiske standpunkt. I Økumeniske samtaler internasjonalt framheves enighet om skriftens enestående stilling, mens bekjennelsesskrifter og kirkelig tradisjon tilegnes vekt i forskjellig grad. I senere tid har den økumeniske bevegelse i større grad lagt vekt på kirkenes felles ansvar i forhold til de ulike problemområder verdenssamfunnet møter: klimaendringer, vold og rasisme, undertrykkelse, fattigdom og sult, den økonomiske verdensordning, osv. I lys av denne nye utviklingen, synes det viktig å legge vekt på kirkenes felles erkjennelse av bibelen som grunnleggende norm for kristent liv og lære. I samtaler vil dette medføre å søke enighet om nytolkning og aktualisering av Skriften i forhold til de utfordringer globaliseringsprosessen medfører.

MENNESKESYNET

Grunnlaget for våre kirkers syn på mennesket

Dette finner vi i Bibelen; primært i beretningene om skapelse, inkarnasjon og Jesu liv, død og oppstandelse.

Bibelens skapelsesberetninger og andre tilblivelsesteorier

Som kirker begrunner vi vårt menneskesyn i troen på Guds skapelse (1 Mos 1,1-2,25; Joh 1,3; Kol 1,15-20). Denne tro på at mennesket er skapt av Gud og unikt i Guds øyne, står nødvendigvis ikke i motsetning til andre teorier om verdens og menneskenes tilblivelse. Bibelens skapelsesberetninger er vitnesbyrd om Gud som alle tings Skaper og opprettholder. De er ikke bokstavelige uttrykk for den måte skapelsen skjedde på men beskriver nærheten og fellesskapet mellom Gud og det skapte.

Mennesket skapt i Guds bilde

Skapelsesberetningene i 1 Mos 1 og 2 forteller at mennesket ble skapt i Guds bilde. *"Og Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han det, til mann og kvinne skapte han dem."* (1 Mos 1,27) Dette innebærer at mann og kvinne likeverdig uttrykker Skaperens bilde. Vi er skapt til fellesskap med Gud og hverandre, og er sammen gitt forvalteransvar over Guds skaperverk (1 Mos 1,28-31). 1 Mos 3 forteller om hvordan de første mennesker falt i synd. Det fullkomne forholdet mellom Gud og mennesker ble ødelagt, og skaperverket ble underlagt forgjengelighet. Ved Guds universelle nåde er mennesket gitt evnen til å søke Gud og handle rettferdig overfor medmennesker og skaperverk.

Inkarnasjonens betydning for menneskesynet

Ved Jesu Kristi fødsel, kom Gud oss i møte som en hjelpeløs skapning, et nyfødt barn (Joh 1,9; 1,14). Slik gjorde Gud seg til ett med vår verden og viste hva det vil si å være sant menneske. I Jesu liv på jorden, i hans møte med mennesker i sin samtid og hans død og oppstandelse, viste Jesus Kristus oss det sanne gudsbildet (Fil 2,6-11; Kol 1,15). Slik søkte han å bringe Guds rike til menneskene (Luk 4,18-21). Jesus ville føre alle mennesker tilbake til Gud igjen (Kol 1,19-20). *"Alle som tok i mot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn – de som tror på hans navn. De er ikke født av kjøtt og blod, ikke ved menneskers vilje og ikke ved manns vilje, men av Gud."* (Joh 1,12-13)

Konsekvenser av våre kirkers syn på mennesket

Jesus møtte mennesker i sin samtid med respekt, kjærlighet og tillit. Han lot barna komme til seg og gjorde de minste til eksempel for oss alle. Han hadde både kvinner

og menn blant sine disipler. Han helbredet de syke og plagede, og inkluderte de utstøtte i sitt fellesskap. Jesus gikk på tvers av mange religiøse og kulturelle normer, og ble kalt for "syndernes venn". Slik viste Jesus oss Guds kjærlighet til menneskene, og satte et eksempel for oss til etterfølgelse.

Som kirker finner vi det derfor viktig å fremheve ethvert menneskes uendelige verdi i Guds øyne. Denne verdi er ikke knyttet til gudsforhold, kulturell og sosial bakgrunn, eller til noe annet som skiller oss. Menneskets verdi er heller ikke knyttet til egen fortjeneste. Den er ene og alene knyttet til det faktum at vi alle er skapt av Gud og elsket så høyt at Jesus Kristus gikk i døden for oss.

Vi ber våre kirker og menigheter om å kjempe for at dette grunnleggende verdisyn kommer til uttrykk både i samfunnets og kirkenes strukturer. I samfunns- og gudstjenesteliv ønsker vi å fremheve ethvert menneskes uendelige verdi og behov for et verdig liv, uavhengig av kjønn, alder, seksuell legning, etnisk opprinnelse, sosial status eller funksjonsdyktighet.

Vi erkjenner med sorg at både diskriminering og undertrykkelse har skjedd i Jesu navn gjennom historien, og at det fortsatt skjer med henvisning til Bibelens ord. Derfor ønsker vi å slå fast at enhver diskriminering og undertrykkelse av andre mennesker er i strid med evangeliet! Som Kristi etterfølgere ser vi på det som vårt ansvar å søke og forhindre at dette skjer. I dagens virkelighet, kalles vi til særlig til innsats på følgende områder:

- ❖ Vi erkjenner kirkenes ansvar for å arbeide for fred og forsoning, både på mellommenneskelig, nasjonalt og internasjonalt nivå.
- ❖ Vi oppmuntrer til dialog mellom religionene, slik at mennesker med forskjellig tro og kulturell bakgrunn kan møtes og nærme seg hverandre. Vi tror at det i dag er en særlig utfordring å knytte positive kontakter til mennesker med muslimsk tro.
- ❖ Vi utfordrer våre kirker til å skape klare holdninger til alle former for vold og overgrep. Utnytting av andre; seksuelt, økonomisk eller menneskelig, må aldri aksepteres!
- ❖ Vi uttrykker vår bekymring for HIV/ AIDS katastrofen som er en enorm trussel for hele verdenssamfunnet, men særlig for de fattigste land. Det kan ikke aksepteres at syke mennesker av økonomiske grunner eller pga. internasjonalt monopolregelverk, nektes tilgang til livsviktige medisiner.
- ❖ Vi utfordrer til fortsatt arbeid for en mer rettferdig fordeling av jordens og samfunnets ressurser.
- ❖ Vi forplikter oss til, i en tid preget av globalisering, fortsatt å arbeide for at verdens fattige og undertrykte skal kunne leve et verdig liv, hvor deres grunnleggende behov er dekket.
- ❖ Vi fastholder vårt felles ansvar for Guds skaperverk. Menneskehetens felles framtid avhenger av et fortsatt arbeid for å bevare balansen og mangfoldet i det økologiske miljø.

Vi innvier oss igjen til den Herre som ba oss gi mat til den som sulter, drikke til den som tørster, ta i mot den som er fremmed, kle dem som ikke har klær, se til den som er syk og besøke den som er i fengsel. *"Sannelig, jeg sier dere: Det dere gjorde mot en av disse mine minste brødre, gjorde dere mot meg."* (Matt 25,35-40)"

FRELST AV NÅDE, VED TRO

A. Frelse

1. Frelse som fellesskap med Gud

Frelse for et menneske er i dypeste forstand å leve i fellesskap med Gud. For å få del i fyllden av livsfellesskapet med Gud må ethvert menneske knytte sitt liv til Jesus Kristus, sann Gud og sant menneske. Fra Guds side er veien til fellesskap åpen gjennom Jesus Kristus og den forsoning han brakte. Menneskets ansvar er å ta imot invitasjonen til fellesskap gjennom tro på Jesus Kristus og å bære den frukt som troens liv frembringer. Frelsen er knyttet både til dette liv og til livets fortsettelse etter døden, hvor det livsfellesskapet som starter her får sin fulle utfoldelse når vi trer ut av tiden.

2. Frelse som kristen vekst

Frelsen kan oppfattes både som det å komme inn i livsfellesskapet med Gud – en sier gjerne at en ble frelst – og det å leve i dette fellesskapet. Når et menneske lever i fellesskap med Gud er det naturlig å bruke de kontaktpunkter eller nådemidler Gud har stilt til rådighet for menneskene. De som lever i fellesskap med Gud preges av dette, vokser i nåde og kjennskap til Jesus Kristus, samtidig som deres forhold til andre mennesker og skaperverket for øvrig utdypes og preges av Guds kjærlighet. Helliggjørelse er et ord som kan settes på dette.

3. Frelse som Guds gave

Frelsen er av nåde. Dette betyr at frelsen er gratis og ikke er noe som kan fortjenes eller kjøpes, men gis oss av Gud som en gave. Med dette tydeliggjøres det at både det å bli frelst og leve i frelsen er gitt oss som en gave av Gud. Helliggjørelse er Guds gave og ikke menneskets fortjeneste, men samtidig er det menneskets ansvar å stille seg åpen for Guds innflytelse over sitt liv.

4. Frelse som etterfølgelse

Guds nåde møter mennesket helt fra unnfangelsen, men for at mennesket skal leve i fellesskap med Gud, må det gi et gjensvar på Guds invitasjon til fellesskap. Dette gjensvar kommer til uttrykk i tro på, og i etterfølgelse av Jesus Kristus.

B. Tro og dåp

Tro og dåp hører sammen. Det er naturlig at der troen på Jesus Kristus er til stede vil dåp, som tegnet på tilhørigheten til Kristus, finne sted. Troen er en forutsetning for dåp. Etter baptistisk tradisjon knyttes troen til det enkelte individ. Det enkelte menneskets tro er derfor en forutsetning for dåp, som også betegnes som troendes dåp. Etter metodistisk tradisjon kan det også snakkes om kirkens og fellesskapets tro, slik at barn av troende kan døpes og troens spire modnes til en levende og voksende tro.

Ved Den Hellige Ånds hjelp oppstår troen ved evangeliets forkynnelse. Det er mange aspekter ved troen. Her vil vi peke på noen.

1. Tro som å ta imot evangeliet

Tro kan også brukes i betydningen å ta i mot budskapet om at den korsfestede Jesus er Kristus, Frelser og Herre. Budskapet må forkynnes og høres, før en kan ta imot evangeliet. Den som hører tror budskapet om Kristus og tar imot Kristus som Frelser og Herre i sitt liv. Guds ord forkynnes og ved Guds nåde blir det tatt imot og virker i den som tror.

Rom 4:24f.; Rom 10:17; 1 Tes 1:8f.; 1 Tes 2:13

2. Tro som tillit

Ordene for tro kan også forstås som "tillit". Tro er menneskets totale overgivelse til Gud, i tillit til Guds omsorg. Abrahams rettferdiggjørelse av tro, kan best oversettes med tillitt, det å stole på. Abraham hadde tillit til Guds løfte om å få en sønn, til tross for Saras høye alder. Tro som tillit innebærer at en stoler på Guds løfter og på Guds makt til å virkeliggjøre løftene. Troen holder fast ved Guds nåde i liv og død og overgir bekymring og nød til Gud.

Rom 4, 7, 18, 20; Rom 5:5; Rom. 10:11; 2 Kor 1:9; Fil 3:3

3) Tro som lydighet

Troen kan uttrykkes som lydighet mot evangeliet. Paulus sier at hans oppgave er å føre folkeslagene fram til lydighet, forstått som tro og etterfølgelse. Troens lydighet kommer til uttrykk både i fellesskapet og i personlig etterfølgelse.

Rom 1:5; Rom 10:16; Rom 15:18; Rom 16:26;

4. Tro virksom i kjærlighet

Den tro som omfatter hele mennesket skaper engasjement. Jesus forutsetter i evangeliene at den som vil følge etter ham lever etter hans ord og følger Guds bud. I bibelen understrekes det at kjærligheten til Gud er utenkelig uten kjærlighet til nesten, og at troen fører med nødvendighet til troens gjerninger som en frukt. Ved disse kjærlighetshandlingene vitner den troende om Kristus, på samme måte som vedkommende vitner med sin munn.

Matt 7:24, 12:50, 16:24-28, 25:1-46. Joh 5, 9-10; Rom 10:9f.; Gal.5,6; Ef 2:10; Fil 2:9-11; 1. Joh

5. Tro som hele menneskets engasjement

Tro på Kristus engasjerer hele personligheten. Paulus sier det slik: *Jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg. Det liv jeg nå lever her på jorden, det lever jeg i troen på Guds Sønn.* Troen er derfor ikke bare en intellektuell forståelse eller forsant-holden av visse historiske begivenheter, men en total holdning fra den troendes side. Det snakkes gjerne om å leve som en troende.

Den troende har et personlig forhold til Kristus. Tro på Gud er et jeg-du forhold, som gir seg utslag i den daglige måten å leve på. Paulus uttrykker det når han snakker om livs- og dødsfellesskapet med Kristus.

Gal 2:16, 20; 2 Kor 1:20, 24; 2 Kor 4,4-6; Fil 1:21, Fil 3:8-12; Fil. 4:13; 1 Tim 3:13

6. Troens innhold

Troen må ha et bestemt innhold. Det er aldri snakk om abstrakt refleksjon løsrevet fra det en tror på. Troens budskap er viktig. Paulus slår fast at vi må vite hvem vi tror på. Forkynnensens hensikt er å skape tro på Jesus som Frelser og Herre. Troen får et historisk ankerpunkt som den aldri kan løsrives fra. Dette uttrykkes også i de oldkirkelige trosbekjennelser. Troens innhold er dypest sett Jesus Kristus.

1 Kor 1:21-23; 1 Kor 2:2, 4f; 1 Kor 15:3-5, 11; Gal 2:20; Ef 1:13; Fil 1:27; 2 Tes 1:10; 2 Tim 1:12

C. Troen som Guds gave og menneskets gjensvar

1. Forkynnensens nødvendighet

Guds åpenbaring i Jesus Kristus er troens innhold, men samtidig er det innholdet som skaper troen. Ut fra dette blir forkynnelsen viktig. Et eksempel fra Bibelen er Peters forkynnelse den første pinsedagen da mange mennesker gav gjensvar på forkynnelsen med tro. Gud åpenbarer seg gjennom forkynnelsen av Jesus Kristus, og Den Hellige Ånd skaper tro. Likeledes bekrefter Paulus forkynnensens nødvendighet når han sier at troen kommer av det budskapet en hører.

Mark 16,15-18; Apg 2:22-24 29-36; Rom 10,9-17; Gal 3:1; 1 Kor 2:1-5.

2. Troen som Guds gave

Fordi forkynnelsen skaper tro, kan kirkens forkynnelse sees på som en videreføring av Guds skapende og Jesu livgivende ord. Derfor er Gud utgangspunktet for tro og den som skaper tro. Troen er Guds verk og Guds gave som tilbys mennesket av nåde. Jesus kalles troens opphavsmann og fullender. Den kan derfor verken fortjenes eller kjøpes, og intet menneske kan rose seg av troen.

1.Mos 1; Matt 8:13 og Joh 11:43f; Ef 2,8-9; Hebr12,2.

3. Troen som menneskets gjensvar

Gud har initiativet når troen skapes, men det innebærer ikke at mennesket passivt er gjenstand for Guds handling. Menneskets ansvar er å ta imot troens gave.

Menneskets "ja" til Guds gave i Jesus Kristus er tro. Troens paradoks er at den både fullt ut er Guds handling og fullt ut menneskets gjensvar. Gjennom troens gjensvar lar mennesker seg døpe til Kristus og gjennom troens gjensvar bringer foreldre sine barn til dåpen.

Troen som gjensvar til Guds kjærlighet viser seg også gjennom daglig etterfølgelse av Jesus.

DEN KRISTNE DÅP

Innledning

Teologisk er kirkene i dag kommet svært nær hverandre i forståelsen av dåpens innhold (men se punkt 5). Det viser Dåp, nattverd og embete. Limadokumentet med forord av Ivar Asheim. Oslo 1983 (BEM), Vi bekjenner den ene tro. En økumenisk utlegning av den apostoliske tro, slik den bekjennes i Den nikensk-konstantinopolitanske trosbekjennelse (381), oversatt av Vidar L. Haanes, Oslo 1994, og på norsk mark: Trosbekjennelsen i vår tid. En økumenisk kommentar til Den nikenske trosbekjennelsen. Oslo 2001 (Nikenum) og de samtalene våre to kirkesamfunn har ført med Den norske kirke i Én Herre Én tro Én kirke Den norske kirke og Det Norske Baptistsamfunn 1984-1989 og Nådens fellesskap. Rapport fra samtalen mellom Metodistkirken i Norge og Den norske kirke. Sluttrapport med forslag til avtale, Oslo 1994. Dette kommer også fram gjennom andre dokumenter, for eksempel de svenske Gemensam väg fra 1968 og Tecken om enhet fra 1991, og Vandet, som forener og skiller. Om dåpsforståelse og dåpspraksis i et økumenisk perspektiv (1997). Vi vil også gjøre oppmerksom på et dokument som er utarbeidet av The Methodist Church og The Baptist Union of Great Britain: Baptist/Methodist Agreement on Baptismal Policy within Local Ecumenical Projects.

Forskjellene mellom kirkene kommer mest synlig til uttrykk i tidspunktet for dåp. Vi vil understreke at i våre kirker står dåpen i en menighetssammenheng, menigheten forstått som samfunnet av troende.

En viktig utfordring for våre samtaler er både å være tro mot det vi har gitt uttrykk for i tidligere bilaterale og multilaterale samtaler og om mulig føre den økumeniske samtale et skritt videre.

1. Innstiftelse av dåpen

Dåpen har sin grunn i Jesu liv, død og oppstandelse og hans befaling om å gjøre alle folkeslag til disipler ”i det dere døper dem til Faderens, Sønnens og Den Hellige Ånds navn og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere”(Matt 28,19-20a). Det nye testamentet forteller at dåp har vært praktisert i de kristne menigheter/kirken fra begynnelsen av (Apgj 2,38ff, Apgj 16,33). Dåpen skjer med og i vann³ i Den treenige Guds navn.⁴

Tekster i NT som handler om dåp er Matt 28,18-20; Mark 16,16; Apg 2,38;8,12-13. 36-39; 9,18; 10,44-48; 16,15.33-34; 18,8; 19,3-5; 22,16; Rom 6,1ff; 1 Kor 1,11-17; 6,11; 10,1ff; 12,13; 15,29; Gal 3, 26-27; Efes 4, 5.14; 5,25-27; Kol 2,11f; Tit 3,5-7; Heb 6,1-6; 10,22-23; 1 Pet 3,20-21.

Følgende tekster tolkes av mange som dåpstekster: Joh 3,3-5; 1 Kor 7,14; 2 Kor 1,22; Efes 1,30; 4,30; Kol 1,13f; 1 Tim 6,12-13; 2 Tim 2,11-12; 1 Joh 2,20.27.

³ BEM 17, En Herre 17

⁴ Nikenum 16

Beretninger om Jesu dåp og i tilknytning til Jesu virksomhet finnes i Matt 3,13-17; Mark 1,9-11; Luk 3,21-22 og Joh 1,32-34.

2. Dåpens betydning

A: Tekstgrunnlag

Bibeltekstene i Det Nye Testamente viser oss at dåpen forstås både som Guds nådes gjerning og menneskets gjensvar, som tro og bekjennelse. Rom 6, 3-11, Kol 2,11-12, Gal 3,26-29 og andre tekster understreker Guds initiativ og nåde. Apgj 2,38ff, Mark 16,16 og 1 Peter 3,20-21, Gal 3,2 og Apg 2,38 setter dåpen inn i en sammenheng hvor tro er en forutsetning for å få del i den frelse som dåpen rommer.⁵ Tekster som 1 Pet 3,21 uttrykker paktstanken som en del av dåpsforståelsen.

B. Omvendelse og syndstilgivelse

Våre to kirker har tidligere bekreftet at de står sammen om innholdet i Den nikenske trosbekjennelse. Når dåpen er nevnt i Nikenum, er den nær forbundet med syndstilgivelse. Den grunnleggende ramme for dåpen er Jesu Kristi død og oppstandelse. Dåpen betyr å få del i Jesu død og oppstandelse, derfor kan vi sammen bekjenne at der er "en dåp til syndenes forlatelse".⁶

Dåpen hører sammen med omvendelse og et nytt liv. Den er ikke bare en ytre renselse, men hører sammen med hjertets omvendelse, og innleder et liv i tro og lydighet under Åndens ledelse.⁷ Dåp er forbundet med tro og bekjennelse og med meddelelsen av Den hellige Ånd (Apg 2,38;1 Pet 3,21).⁸ Disse elementene hører normalt til inngangen til kristenlivet og er knyttet til dåpen, men har i praksis ikke alltid falt sammen i tid.

C. Dåp i vann

Begge kirkesamfunn er enige om at dåpen som hellig handling skal skje i tro og med kristen forkynnelse og undervisning. Bruk av vann ved dåp synliggjør at dåpen renser oss fra synd, gjør oss til en ny skapning og danner grunnlaget for et hellig liv. Metodister og baptister har diskutert de ulike dåpsformene og er enig om at full neddykkelse vitner om sentrale bibelske anliggender (Rom 6,1-11), selv om mengden av vann ikke er avgjørende. Baptistene betoner særlig identifikasjonen med Jesus, begravelse av det gamle livet og den troendes nye liv etter dåpen i oppstandelsens kraft, derfor vil de betone full neddykkelse som dåpsform. Metodistene er av den oppfatning at overøsning og bestenkning også ivaretar sentrale bibelske anliggender. Bestenkning henspiller på renselse (Esek 36, 25-27) og å bli satt til side for tjeneste for Gud (2 Mos 29,21), overøsning vitner om

---

⁵ BEM 8, Nikenum 17

⁶ Nikenum 16

⁷ Ën Herre, B4

⁸ Nikenum 17

hvorledes Den Hellige Ånd blir utøst over den enkelte og over kirken (Ap gj 2:1-4, 17-18).⁹ Baptistene godtar bestenkning og overøsning som unntak.

D. Innlemmelse i Kristi legeme

Fra kirkens første stund ble de troende gjort til lemmer på Kristi legeme, menigheten, gjennom dåpen.¹⁰ Dåpen er porten til det kristne fellesskap i Jesu universelle kirke og derfor også den lokale menighet. I misjonsbefalingen er dåp og opplæring Jesu anvisninger for å gjøre mennesker til disipler. Kirken må derfor føre de døpte inn i kristen tro og liv (Matt 28,18-20). Dåpen gjør oss til likeverdige lemmer på Kristi legeme (1 Kor 12,13) og skaper ett nytt folk på tvers av alle sosiale, etniske og nasjonale skillelinjer (Gal 3,26-28). Den kristne dåp er derfor etter Det nye testamentets syn et grunnleggende uttrykk for kirkens enhet.¹¹

Dåpen står ved inngangen til det kristne livet og er en engangshandling (se punkt 3 Dåp og tro). For begge kirkefamilier er dåpen et segl og et virkekraftig tegn som formidler nådens liv inn i det kristne fellesskap. Gud bekrefter sine løfter i dåpen.¹²

E. Dåp og åndsmeddelelse

Den Hellige Ånd arbeider i et menneskes liv før, under og etter dåpshandlingen. Det er den samme Ånden som åpenbarte Jesus som Guds sønn (Mark 1,10-11) og som utrustet og forente disiplene på pinsedagen (Apg 2). Gud gir alle døpte Den Hellige Ånds salvelse og løfte (Apgj 2,38). Han setter sitt segl på dem og gir dem Ånden, som et pant på den arven de har som Guds barn. Den Hellige Ånd nærer troens liv i deres hjerter inntil den endelige forløsningen kommer, da de vil få hele arven til Guds pris og ære (2 Kor 1,2-22; Efes 1,1-13-14).¹³

Vitnesbyrd om at Ånden er virksom og formidles i dåpen kan komme til uttrykk på forskjellig vis slik tilfellet var i de første århundrer etter Kristi fødsel, for eksempel ved håndspåleggelse, salving, korsets tegn eller velsignelse. Bruken av slike tegn kan være med på å berike gudstjenesten.¹⁴

F. Dåpen som innvielse

Alle som er døpt, er kalt av Gud til tjeneste og utrustet ved Ånden til diakoni, misjon og tilbedelse. Dåpen er den grunnleggende innvielse, fordi de troende med vann og Ånd har fått plass som tjenere i Kristi legeme, menigheten. Menigheten er i kraft av dåpen innviet til å fremme Guds rike i verden. Alle tjenester i kirken tilhører de døptes prestetjeneste (1 Pet 2,1-10). Dåpen skal i denne sammenheng forstås i lys av

---

⁹ By Water and Spirit Making Connections for Identity and Ministry. Studyguide by Gayle Carlton Felton Nashville 1997 side 20

¹⁰ Nikenum C16

¹¹ Én Herre II D 6

¹² Nådens fellesskap 19

¹³ BEM C5

¹⁴ BEM V.19

pinsen, hvor Ånden ble utøst over alle troende. Håndspåleggelsen under dåpen er et tegn på innvielse til tjeneste i menigheten og for verden.

G. Dåp og nåde

Forholdet mellom dåp og nåde reiser spørsmålet om det er mulig å bli frelst uten å være døpt. Begge kirker ser seg bundet av de gitte nådemidler, men understreker at mennesket likevel er omsluttet av Guds nåde fra unnfangelsen av.

Guds grenseløse nåde i Jesus Kristus tar vare på dem som ikke kan høre evangeliet og gi sitt gjensvar i dåpen (Rom. 5: 12-21), og muliggjør frelse også i tilfeller der omvendelsen ikke fører til dåp.

Begge kirker vil understreke at dette ikke svekker dåpens betydning i kirkens liv, og heller ikke innebærer noen lære om syndfrihet før dåpen.¹⁵

3. Dåp og tro

Troen er både gave fra og menneskets svar til Gud.¹⁶ Den er evnen og viljen til å si ja til Guds tilbud om frelse. Troen er en erkjennelse av vår totale avhengighet av Gud, overgivelse av egenviljen og tillitsfullt å stole på Guds nåde. Dåpen er en pakt mellom Gud og mennesker. Pakten knytter Gud, de troendes samfunn og den enkelte kristne sammen (1 Pet 3,20-21).¹⁷

Til tross for at våre to kirker er enige om dette, gjenstår det en grunnleggende uenighet om dåp av personer som ikke selv kan bekrefte sin tro, er en virkelig dåp.

Baptistene vil her mene at dåpen først kan finne sted når den enkelte kan gi sin personlige tilslutning til evangeliet. Derfor må hvert enkelt menneske selv fatte avgjørelser som angår innlemmelse i Kristi legeme ved dåp. Dåp er rett dåp når den skjer i en sammenheng av tro, definert som erfart virkelighet. Baptistene kan ikke godta at det er gjendåp når de døper personer som tidligere er døpt som spedbarn.

Metodistene vil hevde om dåp av mennesker i alle aldre, at troen er både Guds gave til oss og menneskets svar til Gud. Den er evnen og viljen til å si ja til Guds tilbud om frelse. Troen er en erkjennelse av vår egen totale avhengighet av Gud, overgivelse av egenviljen og tillitsfullt å stole på Guds nåde. Derfor svarer dåpskandidaten når hun/han selv er i stand til å svare, ja på følgende spørsmål: "Bekjenner du Jesus Kristus som din frelser, setter du hele din lit til ham og lover du å tjene ham som din Herre...?"¹⁸ Forskjellen på dåp av voksne og dåp av barn er at den voksne bevisst uttrykker sin tro. Et døpt barn vil bekjenne sin tro senere i livet etter fostring og undervisning av foreldre eller andre voksne og i de helliges samfunn.¹⁹ Slik sett døpes et barn på foreldres og kirkens tro.

¹⁵ En Herre 12, Nådens felleskap 20

¹⁶ BEM 8

¹⁷ Ved vann og Ånd, s.408 og s. 410

¹⁸ The Methodist Hymnal, side 34, Vann og Ånd side 408

¹⁹ Vann og Ånd side 413f

4. Dåp som sakrament og nådemiddel

Dåpen er et sakrament, et nådemiddel. Den ytre handlingen fremstiller ikke bare Guds åpenbarte nåde i Kristus, men også den handling hvor et menneske forenes med Kristus og innlemmes i hans legeme, menigheten. Den virker ikke på grunn av handlingen i seg selv, men på grunn av Guds løfter, som i evangeliet er knyttet til dåpen.²⁰

Ordet "sakrament" skal bare brukes om dåp og nattverd, mens ordet "nådemiddel" også har en videre anvendelse. Med ordet "sakrament" forstås de ytre handlinger dåp og nattverd, som Gud formidler sin frelsende nåde gjennom (Tit 3,4f; Efes 5,25f; 1Pet 3,21). Tydeligst trer Guds nåde fram i inkarnasjonen og i Jesu død og oppstandelse. Guds nåde er åpenbart i Jesus til frelse for enhver som tror og forenes med ham. Sakramentene har sin plass i den troende menighets sammenheng.

Ordet "nådemiddel" anvendes i en videre forstand enn om sakramentene, for eksempel, Guds ord, de helliges samfunn og bønner. Det betyr at det også er mulig å ta imot Jesus Kristus og nå fram til tro, og slik bli stillet inn under nådens herredømme, den nåde som er inkarnert i Kristus, også der dåpen og nattverden ikke er tilgjengelig.

Dåpen er også et tegn. Den som er døpt, er stillet inn under nådens herredømme. Vi kan tale om dåp som et innholdsmettet tegn som uttrykker tro og fellesskap og formidler frelse. Den uttrykker det virkelige innholdet i den saken den fremstiller. Vi taler også om dåp som et virkekräftig tegn på Guds nærvær, formidlet gjennom den skapte verden.²¹

5. Dåpen som økumenisk dilemma

Sakramentene er i økumenisk sammenheng et dilemma, fordi de skiller kirkene fra hverandre. Mange kirkesamfunn anerkjenner ikke sakramentene i andre kirker. Det er et uløst problem på veien mot større samarbeid og kristen enhet.²²

For baptistenes vedkommende gjelder dette særlig dåpen. Det kritiske spørsmål er på den ene siden spedbarnsdåpens gyldighet (baptistene) og på den andre siden det tilsvarende spørsmål om "gjendåp" av troende som allerede er døpt som spedbarn (metodistene). Sammen hevder vi at spedbarn har del i Guds nåde, men vi trekker motsatt konklusjon av dette med hensyn til dåpstidspunkt.

BEM anbefaler kirkene å arbeide for en gjensidig anerkjennelse av spedbarnsdåp og troendes dåp i de respektive kirkefamilier. Det er ingen enighet på baptistisk side om slik anerkjennelse av hverandres dåpspraksis. De fleste baptistmenigheter her i landet vil hevde at ny dåp er nødvendig om spedbarnsdøpte ønsker å slutte seg til en baptistmenighet.

²⁰ Sml Vandet som forener og skiller, 24.

²¹ Ved Vann og Ånd, 20; Nådens fellesskap, 16

²² Jfr Vi bekjenner den ene tro, 143f

Noen baptistmenigheter vil kunne ta imot metodister som overførte medlemmer i sine menigheter. Grunnlaget er at man anerkjenner hverandre som fullverdige kirker. Kristus er én, på tross av ulik teologi, tradisjon og praksis på mange områder. Man tar imot kristne som er døpt for eksempel etter metodistisk tradisjon, forutsatt at de har et levende trosforhold.

Enkelte baptistmenigheter vil på den ene siden kunne anerkjenne overført medlemskap, og likevel i enkelte tilfeller døpe den troende med full neddykkelse dersom vedkommende skulle komme i alvorlig samvittighetsnød om gyldigheten av sin tidligere dåp.

Noen menigheter tar imot medlemmer på grunnlag av troen alene, det gjelder også noen i Norge. Her vil metodister kunne bli medlem på grunnlag av sin tro.

Andre argumenterer at fra et baptistisk synspunkt kan spedbarnsdåp utført i det troende fellesskap kalles begynnelsen på nådens gjerning, det ansvarlige kristenlivet. I et slikt perspektiv blir dåpstidspunktet ikke det aller vesentligste spørsmål. Enkelte baptister vil derfor kunne se på hele denne prosessen som relatert til dåp og til livet med Kristus i menigheten, og dermed akseptere metodister som fullverdige medlemmer i en baptistmenighet uten ny dåp. Noen vil derfor anerkjenne dåp etter metodistisk tradisjon som gyldig dåp og avstå fra ny dåp etter baptistisk tradisjon av disse troende.

Metodister anerkjenner dåp av personer uavhengig av alder, når den er utført med vann i den treenige Guds navn..

6. Styrking av dåpsundervisningen

I begge kirker skjer det undervisning i den kristne tro, både i troende hjem og kirke. Fra barnsben av står alle barn i relasjon til Jesu frelsende gjerning (Rom 5,12ff; 1 Kor 7,14). I begge kirkesamfunn sikter den kristne oppdragelsen hen på medlemskap, at livet i Kristus skal blomstre etter som den enkeltes liv åpner seg for Kristus og medansvar i menigheten. I 14-15-årsalderen skjer det en undervisning som avsluttes med en forbønnshandling i en gudstjeneste. Hos baptistene er det ideelle mål at undervisningen skal føre til dåp og medlemskap i menigheten. Hos metodistene er den naturlige konsekvens at troen bekjennes og at en blir tatt opp som bekjennende medlem.

Vi oppfordrer våre kirker til å styrke undervisningen i grunnleggende kristne sannheter. Slik undervisning er viktig både før og etter dåp, knyttet til spørsmålet om innlemmelse og liv og virke i menighetens fellesskap. Dette åpner for samarbeidsformer i konfirmasjonsundervisningen, og aktualiseres av loven om trosopplæring.

NATTVERDEN

Dåp og nattverd hører teologisk og praktisk sammen i den forstand at dåpen forrettet i den treenige Guds navn innebærer en innlemmelse i Kristi legeme, mens nattverden utgjør en manifestasjon av delaktighet i dette Kristi legeme, menigheten. Vanligvis kommer dåp før nattverd.²³ I praksis inviteres enhver som vil følge Jesus, til å ta del i nattverden i våre menigheter. Nattverdfellesskapet har sitt utgangspunkt i treenighetens fellesskap.

Innledning

Vi pekte i innledningen til dokumentet om dåpen,²⁴ på at det er ulike syn på forståelsen av sakramentene mellom kirkene. Det gjelder ikke bare dåpen, men også nattverden. Felles nattverd praktiseres likevel på tvers av konfesjonsgrenser i Norge i dag blant protestantene.

Heller ikke nattverden, som skulle være enhetens sakrament i Kristi legeme, er hevet over kirkesplittelsen. Metodistene har alltid tatt imot kristne fra andre tradisjoner til nattverd. Baptistene har de siste 50 år endret praksis fra lukket kommunion til åpen²⁵, og med betoning av Jesu nærvær. I dag praktiseres felles nattverdfeiring mellom våre to kirkesamfunn uavhengig av formelle avtaler. Slik er våre menigheter på vei mot en økumenisk praksis som følger Jesu ord: "Gjør dette."

Det brukes ulike navn som betegnelse for nattverden. De mest vanlige er brødsbrytelse, eukaristi, kommunion, nattverd, Herrens hellige nattverd, Herrens bord og messen. I denne teksten bruker vi "nattverd".

Nattverden er omtalt bl.a. i følgende dokumenter: Blant *baptistene*: I dokumentet etter samtaler med Den norske kirke, En Herre, en tro, en lengsel mot en dåp omtales ikke nattverden, derimot finnes det avsnitt i den s.k. "Berlinerklæringen" fra BWA (1998)²⁶ om gudstjenesten og i uttalelsen om troen utgitt av EBF.²⁷ Der handler § 5 om nattverden som konstituerende for menigheten som fellesskapet av troende. En arbeidsgruppe blant svenske baptister skrev i 1981 ei studiebok Når vi bryter det bröd... (red. David Lagergren).

Metodistene har et helt nytt offisielt dokument som er resultatet av en omfattende konsiliær høringsrunde og som uttrykker det offisielle synet: This Holy Mystery: A United Methodist Understanding of Holy Communion (vedtatt av Generalkonferansen i 2004) og nattverden er behandlet i det luthersk-metodistiske dokumentet Nådens fellesskap og andre nasjonale og internasjonale bilaterale dialoger. I svenske

---

²³ This Holy Mystery s. 13

²⁴ se side xx

²⁵ Lukket kommunion: Utelukkende menighetens egne medlemmer kan delta i nattverden, eventuelt bare "troende døpte".

Åpen kommunion: Alle troende inviteres til å delta i nattverden.

²⁶ Se Noget godt i ryggen. Baptister på vej i et nyt årtusind, side13

²⁷ Å være kristen i dag. Baptistisk kristendomstolkning, side 21

samtaler mellom misjonsforbundene, metodister og baptister var det ikke uoverensstemmelser av betydning i nattverdsynet.²⁸

I norsk økumenisk sammenheng finnes det et forslag til en protestantisk nattverdliturgi fra Norges kristne råd.²⁹ Den gjenspeiler hva man kan si felles om nattverden, viser stor grad av felles forståelse, og den er godkjent til bruk i økumeniske gudstjenester.

1. Tekstene

Nattverdens innstiftelse omtales i 1 Kor 11,17-34; Matt 26,26-29; Mark 14,22-25; Luk 22,14-20. Nattverdens betydning omtales i 1 Kor 10,14-22; og tekster i Joh 6 og 13 har relasjon til nattverden. Andre tekster er Luk 24,28-31; Joh 21,9-14 og Apgj 2,42.46.

2. Nattverden innstiftes og praktiseres

Nattverden ble innstiftet av Jesus i forbindelse med hans siste måltid sammen med sine disipler, som et påskemåltid, og ble brukt av de første kristne som et daglig felles måltid, og i gudstjenestefellesskap i husmenighetene.

Sentrale betoningene i nattverdsforståelsen er ordene

- "Dette er mitt legeme" og "dette er mitt blod"
- "Dette er den nye pakt i mitt blod"
- "utøst for mange"
- "Gjør dette til minne om meg"
- "forkynne Herrens død inntil han kommer"

Vi forstår ut fra Bibelen at nattverdmåltidet handler om

- et løfte om *Jesu nærvær*. Jesus har i Matteus 28,20 lovet å være med sine etterfølgere alle dager. På en særlig måte gjelder dette løftet nattverden, der Jesus gir seg selv (sitt legeme og blod) og oppretter en ny pakt i sitt blod med de troende. John Wesley la vekt på at den troende gjennom å gjøre dette "til minne om meg" bringes tilbake under Golgatas kors.³⁰ Jesu død er et offer for menneskenes synd med henblikk på tilgivelse, forsoning og fellesskap

²⁸ Jfr. Gemensam tro (1995)

²⁹ Økumeniske gudstjenester (Oslo 1999), side 27ff

³⁰ Jfr John og Charles Wesleys Hymn's on the Lord's Supper, Hymn No 21 (side 201 London 1948):

Endless scenes of wonder rise
With that mysterious tree,
Crucified before our eyes.
Where we our Maker see:
Jesus, Lord, What hast thou done?
Publish we the death Divine,
Stop, and gaze, and fall, and own
Was never love like Thine!

Never love nor sorrow was
Like that my Jesus show'd;

- at den har karakter av "minnemåltid" (*anamnese*), dvs. at Jesu gjerning aktualiseres gjennom det i den troendes liv.
- at når Jesus sier: "*Dette er mitt legeme*" og "*Dette er mitt blod*" (Matt 26,26-28) så betyr det at han gir seg selv for sine etterfølgere. Dette gir det sakramentale innholdet i nattverden, det som skaper fellesskap mellom dem som feirer og deres Herre, man er forent i Jesu legeme.
- tegnet på den nye pakt som opprettes mellom Kristus og hans menighet.
- det ene brød betegner fellesskapet og enheten
- det eskatologiske perspektivet: *Vi skal forkynne Jesus inntil han kommer ikke bare i ord, men også i konkret form.* Av dette kan man også trekke den konklusjon at tekstene peker på et pilegrimsperspektiv, at de troende sammen er et folk underveis i denne verden til det mål som Gud setter, Guds rike. På denne reisen gir Kristus sin menighet kraft til den kristne tjenesten i denne verden. Som et uttrykk for denne tjenesten har våre to kirker tidligere samlet inn midler til fattige under nattverden.³¹ Man har henvist til Skriften, for eksempel Jesaja 58,10: "...når du deler ditt brød med den som sulter, og metter den som lider nød, da skal lyset renne for deg i mørket, og natten skal bli som høylys dag." Vi mener denne praksis bør tas opp igjen, og settes inn i et perspektiv av rettferdighet og solidaritet, slik at følgende bønn blir vår:
*"Herre, du som ble et svar på vår bønn og et brød for vår hunger: Hjelp oss å være ditt svar til dem som savner det som vi har i overflod. Hjelp oss til å høre det rop som du har hørt, forstå den nød som du har forstått., tjene den menneskehet som du har tjent. Åpenbar for oss ditt bords hemmelighet:
 Ett brød og én menneskehet."*

3. Nattverdens mening

Nattverden er ikke noen menighets eller kirketradisjons eiendom. Det er Herrens nattverd, som han tilbyr sine etterfølgere på vandringen inn i Guds framtid. Derfor kan metodister og baptister feire nattverden sammen. Dessverre kommer kirkesplittelsen til syne gjennom andre kirkers forståelse og feiring av nattverden. Vi ser fram til den dagen når splittelsen er overvunnet og vi sammen kan ha en praksis der alle troende kan juble og takke ved et felles bord.³²

Baptistene

har hatt en nattverdsforståelse som tradisjonelt har vært "usakramental" og ofte er blitt kalt symbolsk i zwingliansk forstand: "Herrens måltid er det ytre tegnet på å ha del i Kristus og på fellesskap mellom de trofaste i tro og kjærlighet" (John Smythe 1610). Det finnes også andre tradisjoner, noen mer kalvinistiske, på engelsk uttrykt i

---

See Him stretch'd on yonder cross,
 And crush'd beneath our load!
 We discern the deity,
 Now his heavenly birth declare;
 Faith cries out, 'Tis He, 'tis he,
 My God, that suffers there!

³¹ Sml. *Den biskopelige metodistkirkes troeslære og disiplin av 1896 med et anhang*, (Kristiania: Norsk Forlagsselskabs Forlag 1898), som har dette som et sentralt tema til forståelsen av nattverden.

³² BEM, D.19-20, norsk utg. Side 20-21

ordet "ordinance" (forordning, regel) om nattverden, og noen sterkere sakramentale oppfatninger,³³ som taler om Jesu åndelige nærvær, eller om Jesu virkelige nærvær i nattverden, slik det fremgår av dette dokumentet. I dag omtaler norske baptister nattverden som et *realsymbol* og et *relasjonssymbol*, et symbol som uttrykker et virkelig nærvær av Kristus og forholdet mellom Kristus og den troende.

Metodistene

Hos metodistene har det vært en bevegelse tilbake til John Wesleys sakramentale syn på nattverden, slik det gjenspeiles i synpunktene i This Holy Mystery,³⁴ med vekt på Kristi reelle nærvær i nattverdsfeiringen.

Den felles protestantiske nattverdliturgi som er utarbeidet av en gruppe for Norges kristne råd, viser at enigheten om nattverdets innhold er stor på protestantisk side. Det heter i invitasjonsleddet:

*Den korsfestede og oppstandne Kristus kaller oss i nattverdmåltidet til fellesskap med seg og sin verdensvide menighet gjennom alle tider. Dette måltidet peker tilbake på Jesu død på korset, og det peker frem mot det fullkomne festmåltid i himmelen. I nattverdmåltidet har Jesus på en særlig måte lovet sitt underfulle nærvær, han som gir tilgivelse og oppreisning, håp og evig liv. Derfor innbys alle som vil følge Jesus, til å ta del i dette måltidet.*³⁵

Tradisjonelt har skillet i nattverdssyn innenfor de kristne kirker dreiet seg om forståelsen av hvordan Kristus er nærværende. Ved å betone både *anamnese* og *epiklese* har man fått nye innfallsvinkler til en teologisk helhetsforståelse, som har brakt kirkene nærmere hverandre.

Vi ønsker å betone sammen at nattverden er:

a. Til minne om Jesus Kristus (Anamnesis). Nattverden er et minnemåltid, men det betyr mer enn å komme i hu Jesu gjerning, mer enn en subjektiv påminnelse. Det handler om Jesu offergjerning på korset for oss som blir aktualisert i nattverdmåltidet og gjennom det i vårt liv. Kristus ofret seg selv en gang for alle. Vi gir oss selv som et levende offer til vår Herre, til tjeneste for vår neste i kjærlighet, rettferdighet og fred. Nattverden er også en forsmak på Guds rike som kommer.³⁶

b. Påkallelse (Epiklese). Ved Den Hellige Ånd blir Jesu nærvær virkelighet i måltidet og i våre liv. Han møter oss med ånd og kraft til liv og tjeneste.

c. Fellesskap (Koinonia). Jesus sier at han gir seg selv for oss, sitt legeme og blod. Ved å få del i det ene brød (1. Kor 10, 16f) får vi fellesskap med Gud og hverandre. Menigheten er Jesu legeme.

d. Den nye pakt i Jesu blod (Diatheke).

Våre kirker har røtter tilbake til den engelske puritanismen. Den betonet bl.a. paktstanken mellom Kristus, hans menighet og den enkelte troende, det er opprettet

³³ Jfr. Anthony R. Cross og Philip E. T, red.: Baptist Sacramentalism. Carlisle: Paternoster Press, 2003

³⁴ Jfr Ole Borgen: John Wesley on the Sacraments. Zürich 1972.

³⁵ NKR, side 27

³⁶ Jmf. BEM, norsk utg. side 27

et nytt fellesskap, og nattverden blir tegnet på at man deler sitt liv med hverandre. Vi vil peke på det verdifulle i tanken om pakten som Kristus oppretter med oss. Det handler om lydighet i etterfølgelse av Jesus, og likeverdet mellom alle troende, enten man er kvinne eller mann, fri eller slave.

e. Et sakrament for verden.

Sammen vil vi fremheve nattverdens forhold til kirken som de helliges samfunn. Ved å dele brød og vin blir de troende som deltar, knyttet sammen og slik oppfyller de Jesu bud i Joh 15, 12ff om å elske hverandre. Når denne enhet i kjærlighet praktiseres som et resultat av Guds gave i nattverdsfeiringen, blir menigheten et "sakrament for verden", i tjeneste for verden.

f. Skal feires inntil han kommer (Parousia). Nattverden er en handling der vi følger Jesu ord; "gjør dette". Nattverden skal peke fremover, til den dag når Gud kommer og oppretter sitt rike. I menighetens fellesskapsfeiring får menigheten en forsmak på himmelens herlighet. (se videre under punkt 2)

g. Lovprisning og takk (Evcharisti). Nattverden peker tilbake ikke bare på Jesu død for våre synder, men er også en feiring av Kristi oppstandelse. Oppstandelsen forteller oss hva Jesu offerhandling betyr. Det er ved denne nyskapende og avgjørende hendelse, død og oppstandelse, Kristus møter oss og gjør oss til nye skapninger, som får ta imot ham i tro. Dette er grunnen til vår takksigelse og lovprisning. På samme måte som Emmausvandrerne som jublende fikk vitne om sitt møte med den oppstandne på påskedag, får også vi kraft til takk og lovprisning og vitnetjeneste, ved å ta del i nattverden så ofte som mulig.³⁷

4. Nattverdsfeiringen

Nattverden er ikke først og fremst et lærepunkt, men en gudstjenestefeiring. Den kan feires på mange måter. Våre to kirker har forskjellige tradisjoner på dette området, uten at det har avgjørende betydning for forståelse og muligheten for felles feiring:

Metodistenes nattverdsfeiring har utgangspunkt i anglikansk nattverdspraksis og er i dag i tillegg preget av impulser fra den liturgiske fornyelse. Alle som ønsker å tilhøre Jesus blir alltid invitert. Den har tradisjonelt vært feiret ved knefall ved alterring, men mer og mer brukes intinksjon, nattverd gjestene går frem og mottar stående brødet som dypes i vin. Noen menigheter i USA har tradisjon for å ta imot nattverden sittende i benkene.

Baptistene praktiserer også et åpent nattverdbord og inviterer alle som tror og vil følge Jesus, til å delta i nattverdmåltidet. Pastoren leder handlingen og utdelingen ledsages av bibeltekster, med vekt på minnemåltidsperspektivet: "Gjør dette til minne om meg!" Tradisjonelt blir nattverd gjestene sittende i benkene, dit menighetstjenerne deler ut brød og vin, uten at utdelingsordene gjentas. I enkelte tilfeller ber man menigheten om å komme frem for å motta brød og vin

---

³⁷ Jmf. BEM, 24-26, norsk utg.s 32.

I begge tradisjoner har det vært vanlig å foreta en innsamling til de fattige, for å understreke nattverdens solidaritetsaspekt. Dette er en fortsettelse av en tradisjon fra oldkirken der man delte ut det overskytende brød fra nattverden til de fattige. Vi vil oppfordre våre menigheter til å ta opp igjen sin tidligere praksis.

Anbefalinger og konsekvenser

Ved felles nattverd uttrykker vi at vi er brødre og søstre i Kristus, at vi hører sammen i den ene, apostoliske, allmenne, universelle kirke. Vi er medvandrere på vei til Guds rike. Derfor anbefaler vi at:

- det holdes felles nattverdfeiring i menighetene våre der man følger de respektive kirkers tradisjoner med hensyn til nattverdfeiringens liturgi og praktiske gjennomføring.
- menighetene vurderer hyppigere nattverdfeiring i forhold til eksisterende praksis, gjerne hver søndag, slik at nattverden blir en sentral del av hver gudstjeneste, slik den var det i den nytestamentlige menighet.
- det skapes fornyelse og variasjon i gjennomføringen av nattverdfeiringen, samtidig som vi vil advare mot tendenser til privatisering av feiringen. Vi finner det uheldig at nattverden løsrives fra menighetens ramme, og at det eksperimenteres med mer "hverdagslige" erstatninger for brød og vin.
- det, i lys av den forståelse av nattverden som kommer til uttrykk i dette dokument, opprettes felles menigheter der det er naturlig, slik at evangeliet med større styrke kan bli forkynt, og verden komme til tro (Joh 17,21).

KIRKENS VESEN OG OPPDRAG

Innledning

Baptister og metodister anser sitt eget og hverandres kirkesamfunn som deler av den ene, almenne, hellige og apostoliske kirke som er Kristi kropp i verden.

Da Jesus forlot sine disipler, fantes det ingen kirke. Det som var igjen etter hans virksomhet, var en liten flokk etterfølgere. Han hadde etterlatt den indre krets med en befaling om å gjøre alle folkeslag til disipler (Matt. 28,19), men først skulle de avvente Den Hellige Ånds komme (Apg. 1,4-5), noe som skjedde Pinedag. Denne dagen regnes som den kristne kirkes fødselsdag, den første menighet ble dannet i Jerusalem

Budskapet om Jesu oppstandelse må ha spredt seg temmelig fort. Etter kort tid fantes det menighetsgrupper flere steder. I den første tiden hadde disse forbindelse med menigheten i Jerusalem, og var under dennes ledelse.

Ved Paulus inntreden i kirkens liv, kom en intens misjoneringsperiode rettet både mot jøder i diasporaen og ikke-jøder (hedninger). Ved hans død fantes det kristne menigheter i de fleste større sentra i Romerriket. Det ble også Paulus som utformet det vesentlige av den teologiske refleksjon omkring menighetens vesen og oppdrag.

Baptister og metodister anser sine oppfattelser av kirkens vesen og oppdrag som en videreføring av grunnrisset hos Paulus og Det nye testaments andre forfattere.

Kirkens Vesen

Et nøkkelbegrep i forståelsen av kirkens vesen i det Nye Testamente, gir Paulus oss i talen om Kristi kropp (1. Kor 12). Kirken representerer Kristi nærvær i verden, den er hans kropp, og det enkelte medlem av menigheten er et lem på denne Kristi kropp. En sterkere forbindelse mellom Kristus og hans kirke kan man neppe tenke seg. Det enkelte menighetslem hører ved innlemmelse i den kristne menighet, Kristus til.

Kirken er både en åndelig størrelse, skapt av Gud gjennom den Hellige Ånds virke, og et konkret uttrykk for Guds tilstedeværelse i verden.

Jesus brukte ikke ordet "menigheten", bortsett fra i Matt.16,18 og Matt. 18,17³⁸, men han taler om Guds rike eller Himlenes rike, som i ham var kommet nær.

På den ene side er Guds rike nærværende i verden, i Jesu egen person, og dermed også i kirken. Men Jesus snakker om et Gudsrike som sprenger grensene for kirkens liv. Under nattverdmåltidet den siste kvelden sammen med disiplene sier han at han ikke skal drikke av denne vintreetts frukt før den dag han drikker den sammen med dem "i min Fars rike" (Matt 26,29).

---

³⁸ Mange vil hevde at dette verset gjenspeiler en senere menighetspraksis.

Kirken er altså ikke det Guds rike Jesus taler om, men kirkens mål er Guds rike. Hver gang nattverden feires, pekes det fremover mot dette Gudsriket som en gang skal komme. Med til kirkens vesen hører altså også den eskatologiske dimensjon, nemlig forventningen om det Guds rike som en gang skal komme.

Menigheten blir også kalt "de helliges samfunn". "De hellige" forstås her som de som har fått sine synder tilgitt og lar sitt liv forme av Guds helliggjørende nåde. Uttrykket er altså ikke en kvalitetsbestemmelse av medlemmers etiske standard, men en konstatering av at de tilhører den kirke som er blitt helliget ved Jesu kors og oppstandelse.

I sentrum for kirkens liv finner vi de troende samlet til gudstjeneste.³⁹

Både hos baptister og metodister har gudstjenestefeiringen sine røtter i synagogens gudstjenester med skriftlesninger, forkynnelse, bønner og sang, og i Det nye testamentes skildringer av den første menighets gudstjenesteliv, ikke minst feiring av nattverden.

I Norge har både baptister og metodister vært preget av norsk lavkirkelighet, for eksempel ved at det har vært vanlig å holde gudstjenester søndag formiddag og mer uformelle møter med et vekkelsespreg søndag kveld.

Både baptister og metodister forsøker å finne en balanse mellom på den ene side det spontane og uformelle, og på den andre side det ordnede og tradisjonsbundet. Begge har vært påvirket av det 20. århundres liturgiske fornyelse, som søker tilbake til gudstjenestep praksis i kirkens første tid, da den formet sin teologi, sin liturgi og sine hellige skrifter. Både den karismatiske bevegelse og økt oppmerksomhet på barnas plass i gudstjenesten har vært fornyende momenter i gudstjenesten i de to kirkesamfunn. Og man i stigende grad vurderer skikker ut ifra deres innhold, ikke deres opprinnelse, slik at meningsfylte innslag som lystenning og korsets tegn ikke lenger avvises fordi de har sin opprinnelse i andre tradisjoner enn den metodistiske.

Strukturer⁴⁰

Både baptister og metodister legger vekt på demokrati, men samtidig har begge embeter som prest/pastor, som involverer ordinasjon eller innvielse til tjeneste. I tillegg har Metodistkirken ordinerte diakoner. Begge kirkesamfunn består av lokale menigheter, som er knyttet til nasjonale og internasjonale organer. Forskjellene dreier seg om forholdet mellom den lokale menighet og de tilknyttede nasjonale og internasjonale instanser.

Baptistenes struktur er "kongregasjonalistisk", dvs at vekten legges på den enkelte menighets selvstendighet. Metodistenes struktur er "konneksjonalistisk", dvs med gjensidig ansvarlighet ("checks and balances") mellom lokale, nasjonale og internasjonale instanser, mellom biskoper og konferanser, mellom ansatte og valgte

³⁹ Se Tillegg 1 for en mer detaljert gjennomgang av baptistisk og metodistisk gudstjenesteliv.

⁴⁰ Se Tillegg 2 for en mer detaljert gjennomgang av strukturene i de to kirkesamfunn.

råd. I alle valgte organer forsøker man også å oppnå likevekt av ordinerte og lege medlemmer.

Begge kirkesamfunn ordinerer både kvinner og menn og tilstreber balanse mellom kjønn, alder og geografi ved valg til styrer og råd.

Det Økumeniske fellesskap

Begge kirker står i en økumenisk tradisjon. Historisk har nok Metodistkirken en sterkere økumenisk profil enn Baptistsamfunnet, men våre to kirker har stått sammen i kampen for religionsfrihet både i internasjonalt og i Norge.

Representanter for våre kirker har deltatt aktivt i det økumeniske initiativ som kaltes Ekumenisk Krets, vi har begge gitt betydelig bidrag til arbeidet i Dissenteringet, og var sentrale i dannelsen av Frikirkerådet. Endelig var våre kirker aktivt deltagende ved dannelsen av Norges Kristne Råd. Begge kirker har deltatt i bilaterale samtaler nasjonalt og internasjonalt. I Norge har dette ført til et felles dokument mellom Det norsk baptistsamfunn og Den Norske Kirke, og til en samarbeidsavtale mellom Metodistkirken og Den Norske Kirke, "Nådens Fellesskap", med gjensidig anerkjennelse av hverandres sakramenter og embeter⁴¹.

Internasjonalt deltar Metodistkirken i større grad i økumeniske fora, da spesielt gjennom deltakelse i Kirkenes Verdensråd, hvor norske baptister ennå ikke er med. Andre baptistsamfunn er med i Kirkenes Verdensråd og/eller Konferansen av Europeiske Kirker.

Begge kirker deltatt aktivt internasjonalt innenfor egen kirkefamilie, Baptistsamfunnet gjennom European baptist federation og Baptist World Alliance, og Metodistkirken i World Methodist Council. Metodistkirker har gått inn i forenede kirkesamfunn i blant annet Sør-India, Canada og Australia.

Kirken i verden / kirkens oppdrag

Begge kirker er ut fra en prinsipiell vurdering uavhengige av staten. For baptistene har dette vært en avgjørende del av det ideologiske grunnlag siden reformasjonstiden, ja det var selve utgangspunktet for anabaptistenes opprinnelse. Da metodismen ble organisert som et eget kirkesamfunn, var det en selvfølge at dette skulle være uavhengig av staten.

Dette betyr ikke at man ønsker å trekke seg tilbake fra samfunnspolitiske anliggender, snarere er det slik at en fri kirke også er bedre i stand til å uttale seg kritisk om skjevheter i samfunnet og delta i konstruktiv debatt om viktige samfunnsspørsmål. Våre medlemmer har fra begynnelsen av deltatt i det politiske liv. Vi ser det også som en kristen plikt, sammen med andre kirker, å være en profetisk røst i den samfunnsmessige utvikling.

---

⁴¹ Dette skal belegges med fotnoter som henviser til hvor dokumentet/avtalen er lagt ut på internett

Vi tror at kirkens misjon i verden er å virkeliggjøre Jesu befaling til sine disipler: "Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til min disipler....." Vi oppfatter misjonsbefalingen som en ordre om å forkynne evangeliet til omvendelse og tro på Jesus Kristus, han som er menighetens Herre. Med til oppfyllelsen av Jesu befaling hører også dåp og undervisning av mennesker som kommer til tro.

Medlemmer i den kristne menighet er også lemmer på Kristi kropp. Som Kristi kropp skal menigheten symbolisere Guds fortsatte tilstedeværelse i verden. Samtidig skal den fortsette Jesu tjeneste i Den Hellige Ånds kraft. "(Jesus sa til disiplene): 'Fred være med dere. Likesom Faderen sendte meg, sender jeg dere.' Så åndet han på dem og sa: 'Ta imot Den Hellige Ånd.'" (Johannes 20,21-22)

Kirken skal være "lys og salt" i verden. Dette skal den være gjennom ord og gjerning. I den Paulinske del av Det nye testamente ligger vekten på ordets forkynnelse. Gjennom Jesu liv og hans forkynnelse ser vi en sterkere understrekning av ansvaret for de svake i samfunnet, de fattige, de undertrykte. Dersom kirken skal virkeliggjøre sin funksjon som Kristi kropp i verden, må den dermed også ta på alvor den utfordring Jesus gir sine disipler i evangeliene. Dermed blir sosialt engasjement ikke en valgfri del av kirkens oppdrag, men et sentralt evangelisk anliggende. Jesus skisserte sitt oppdrag, som hans disipler skal føre videre, slik: "Herrens Ånd er over meg, for han har salvet meg til å forkynne et gledesbudskap for fattige. Han har sendt meg for å kunngjøre at fanger skal få frihet og blinde få synet igjen, for å sette undertrykte fri og rope ut et nådens år fra Herren" (Lukas 4:18-19).

Gud står på de fattiges og undertryktes side. Der må Kirken som Kristi kropp også befinne seg. Dette gjelder både på lokalt plan og globalt. Dette betyr at den enkelte menighet har ansvar for trengende mennesker i lokalmiljøet. Det betyr også at Kirken må stå opp og tale de fattige og undertryktes sak overfor regjeringer og undertrykkende institusjoner på den internasjonale arena.

Menneskerettigheter og kampen for menneskelig verdighet er kirkens oppgave og ansvar som Guds hender og føtter og stemme i en lidende verden.

Tillegg 1: Gudstjenestep praksis hos baptister og metodister

I baptistisk tradisjon har man vært opptatt av å komme så nær den form for gudstjenesteliv som finnes i Det nye testamentet. Praksis viser at man i like stor grad har vært influert av puritanismen, pietismen og ulike vekkelsesbevegelser.

Gudstjenestene er preget av enkelhet med forkynnelsen som det sentrale element. Bibellesning, frie bønner og sang er andre faste ledd i gudstjenesten. Legfolks aktive deltagelse har preget gudstjenestelivet. Det subjektive element i sanger og bønner har vært et karakteristisk trekk, og spontane ytringer har vært vanlige. Man har ikke ønsket å ha noen fast liturgisk ramme, idealet har vært "frihet i Ånden".

De siste 20 år har man fått en større variasjon i liturgisk uttrykksform, fra liturgiske til karismatiske og moderne former, hvor man for eksempel bruker media og dans. Forkynnelsen har fremdeles den dominerende plass, men påvirkningen fra mer liturgiske tradisjoner gjør seg gjeldende, noe som også kommer til uttrykk i at lysglober forekommer i en rekke baptistkirker og benyttes under bønnedelen av gudstjenesten. Sangvalget er også mer variert enn tidligere, det spenner gjerne fra de nyere "lovsangskor" til salmer fra kirkens felles salmeskatt.

Nattverden har også etter hvert fått en mer sentral plass i gudstjenesten. Den feires en gang hver måned. Ettersom man i baptistkirker ikke har noen alterring, deles brød og vin tradisjonelt ut i benkene. I enkelte menigheter har man ved enkelte anledninger bedt nattverd gjestene om å komme frem og motta brød og vin stående.

Metodistkirkens møter var i begynnelsen et supplement til gudstjenestelivet i Church of England, og John Wesley forbød metodister å holde møter samtidig med gudstjenester i sognekirkene. Metodistenes møter var preget av forkynnelsen, salmesang (hovedsakelig Charles Wesleys salmer) og ekstempore bønn. Da han selv feiret nattverd, tilføyde Wesley alltid ekstempore bønn og en bønn om Den Hellige Ånds komme (epiklese). Ellers fulgte han skikkene til de høykirkelige "non-jurors", for eksempel å motta nattverd knelende foran et alter. Wesley anbefalte at nattverden skulle feires hver søndag, og hver dag i jul og påske. Metodistvekkelsen var i høy grad en nattverdvekkelse.

I løpet av 1800-tallet ble metodismen preget av lavkirkelig vekkelsespraksis, ikke minst fra Amerika, men på 1900-tallet fikk nattverden økt oppmerksomhet. Metodistkirken internasjonalt – dog i mindre grad i Norge – er blitt preget av den liturgiske fornyelse, som

søker tilbake til gudstjenestep praksis i Oldkirken, da kirken formet sine liturgier, sin teologi og sine hellige skrifter.

Tillegg 2 – Baptistenes og metodistenes strukturer

Baptistiske strukturer

Baptister har menigheter som ved menighetsmøtet i prinsippet tar alle avgjørelser i saker som angår menighetens liv. Baptistmenighetene i Norge har sluttet seg sammen i et arbeidsfellesskap, Det Norske Baptistsamfunn, som ivaretar fellestiltak på menighetenes vegne. Generalsekretæren er den administrative leder av kirkesamfunnet, men har et noe uklart mandat når det gjelder åndelig lederskap. Landsmøtet er det øverste besluttede organ i kirkesamfunnet. Vedtak gjort av landsmøtet er ikke absolutt bindende for menighetene, men har snarere en moralsk forpliktende og rådgivende funksjon. Hovedstyret og administrasjonen er bundet av vedtak gjort av landsmøtet.

Stor vekt legges på det allmenne prestedømme. Pastorene, som er menighetenes åndelige ledere, blir innviet (ordinert) til oppgaven eller tjenesten ved håndspåleggelse og bønn, og kandidaten (ordinanden) avlegger løfte om å ville leve og lære etter Guds ord. Man har i baptistisk tradisjon vært nølende til å bruke ordet "ordinasjon", fordi dette begrepet kan lede til tanken om at den som blir ordinert kommer i et kvalitativt forskjellige forhold til Gud og menigheten enn lekfolk og dermed rokke ved tanken om det allmenne prestedømme. Man har derfor foretrukket "innviet til tjeneste". På tross av denne reservasjon vil baptistpastorer i de fleste tilfeller svare bekreftende på spørsmålet om de er ordinert. Ordinasjonen er heller ikke betinget av noen spesiell teologisk utdanning, selv om de fleste pastorer har gjennomgått en teologisk grunnutdanning. Det er altså *tjenesten* som begrunner ordinasjonen, ikke noen spesiell utdanning.

På lignende måte blir også misjonærer innviet til tjenesten før de blir utsendt til oppgaver i andre land.

Den gruppe som leder den lokale menighet, kalles vanligvis dager menighetsråd (diakonat og eldsteråd. Noen menigheter har hatt både eldste og diakoner (menighetsrådsmedlemmer) hver med sine spesielle oppgaver. Disse velges av menighetsmøtet som regel for en begrenset periode). Menighetsrådets medlemmer innvies til sin tjeneste etter et noe enklere rituale.

Alle beslutninger som gjelder menighetens liv og lære, foretas av menighetens medlemmer samlet til menighetsmøte. De aller fleste saker avgjøres ved alminnelig flertall. Forsøk på å overføre betydelig avgjørelsesmyndighet til pastor eller en gruppe ledere på bekostning av menighetsmøtets beslutningsmyndighet, har ikke slått rot i baptistmenigheter.

Demokratisk tenkning er dypt forankret i baptistenes tradisjon. I menighetsmøtets saksbehandling har alle tilstedeværende medlemmer stemmerett.

Metodistiske strukturer

Metodistkirkens grunnleggere John og Charles Wesley var prester i Church of England. De aksepterte de kirkelige strukturene som hadde vokst fram i middelalderen med paven som overhode, og Reformasjonens endring, der paveveldet var blitt erstattet av nasjonale kirkelige strukturer.

Etter sin åndelige gjennombrudd den 24. mai 1738 ble John Wesley kalt til å forkynne kristendommens personlige side, innen for rammen av den engelske kirkes teologi, liturgi og kirkeordning. Gradvis ble bindingen til kirkeordningen løsnet. Wesley ble "løst" til å forkynne i friluft og til å bryte med sogneoppdelingen og sogneprestenes myndighet – "Verden er mitt sogn", erklærte han. Det som han oppfattet som unntakstilstand på grunn av vekkelsen, førte til at han aksepterte både mannlige og kvinnelige legpredikanter – men han motsatte seg sterkt at legfolk forrettet nattverden.

Det største bruddet kom da nøden blant kristne i USA etter uavhengighetskrigen, førte til at han ordinerte Richard Whatcoat og Thomas Vasey som eldste, og innviet Thomas Coke, som allerede var ordinert prest, som tilsynsmann. Da han kom frem, skulle Coke innvie Francis Asbury til tilsynsmann, men Asbury insisterte på, at konferansen av metodister i Amerika skulle velge både han og Coke, før de begynte å virke. Samtidig tok de tittelen "biskop" i stedet for tilsynsmann, noe som Wesley reagerte sterkt imot. Wesley handlet slik han gjorde bare etter han var overbevist om at prester i Oldkirken hadde fullmakt til å ordinere andre til den samme rang i en nødssituasjon.

Denne beretningen illustrerer tre viktige prinsipper i Metodistkirkens syn på kirkeordninger: Respekt for tradisjon, demokrati, og fleksibilitet, der det å fremme Guds rike er overordnet.

Ellers bygget Wesley opp et struktur med små grupper (classes or bands), lokalmenigheter (societies) og en nasjonal konferanse. Denne strukturen ble utviklet videre etter Wesleys død, da metodismen ble organisert som et eget kirkesamfunn.

Metodistkirken internasjonalt har hovedsakelig to organisasjonsformer. I Metodistkirker med utspring i England er det en årskonferanse i det enkelte land som er den øverste myndighet. I metodistkirker med utspring i USA (The United Methodist Church) – er den øverste myndighet Generalkonferansen, som møtes hvert fjerde år. Herunder finnes regionale biskopsområder med hver sin Sentralkonferanse. Norge tilhører den Nord-Europeiske biskopsområde bestående av de nordiske land og Baltikum. Hvert land har sin årskonferanse, med tilsynsmenn, eldste og diakoner, og hver menighet sin årlige menighetskonferanse, som blant annet velger et menighetsråd. Alle verdens metodistkirker, samt forente kirker som metodistkirker har gått inn i, er representert i paraplyorganisasjonen World Methodist Council.

Tillegg 3:

**FORSLAG TIL AVTALE OM SAMARBEID MELLOM
DET NORSKE BAPTISTSAMFUNN
OG
METODISTKIRKEN I NORGE**

På bakgrunn av sluttdokumentet fra de ”Bilaterale samtaler mellom Metodistkirken i Norge og Det Norske Baptistsamfunn 1999-2004”, inngår vi følgende avtale:

1. Anerkjennelse

Vi anerkjenner hverandre som kristne søsken som tilhører den ene, hellige, allmenne og apostoliske kirke som er Kristi kropp i verden. Vi deler den felles grunnleggende kristne tro slik den er gitt oss i Bibelen og uttrykt i den apostoliske trosbekjennelsen.⁴²

2. Erkjennelse

Vi erkjenner at vi har ulik historie, tradisjon, teologiske særtrekk og kirkeordning, uten at dette er til hinder for forpliktende samarbeid. Uenigheten om forvaltningen av dåpen er fortsatt for stor til at vi kan anbefale fullt kirkefelleskap.⁴³

3. Pastorer

Vi anerkjenner hverandres pastortjeneste slik den blir utført i våre kirker. Ved overgang fra det ene kirkesamfunnet til det andre, kreves ingen ny ordinasjon/pastorinnsettelse. Det forutsettes at pastoren følger kirkesamfunnets lære og liv, og gjennomgår den opplæring det enkelte kirkesamfunn krever.

4. Nattverd

Vi anerkjenner hverandres nattverd, bekrefter det åpne nattverdbord, og anbefaler at det holdes felles nattverdfeinging i våre menigheter. Pastorene kan forrette nattverd i hverandres kirker.

5. Dåp

Vi bekrefter at vi på mange områder har sammenfallende syn på hva dåpen innebærer. Vi erkjenner at det gjenstår en grunnleggende uenighet om dåp av personer som ikke selv kan bekrefte sin tro, er en virkelig dåp. Vi forplikter oss til gjensidig respekt i vår omtale av og vårt forhold til våre kirkers forskjellige dåpsteologi og dåpspraksis, og vil arbeide videre med dette spørsmålet som nå hindrer en ytterligere enhet mellom våre kirker.

6. Felles oppdrag

Vi bekrefter at vi sammen med alt Guds folk har ansvar for å virkeliggjøre Jesu oppdrag til sine etterfølgere: ”Gå derfor og gjør alle folkeslag til mine disipler....”

Vi vil oppfordre våre menigheter til å samarbeide om gudstjenester, misjon og diakoni. (Lukas 4.18-19)

Der hvor det er naturlig vil vi støtte etableringen av samarbeidende menigheter eller samarbeidende virksomhet.

⁴² Konfererer med ”Trosbekjennelsen i vår tid”. En økumenisk kommentar til Den nikske trosbekjennelse. Utarbeidet av Norsk Teologisk Samtaleforum. Oslo 2001. Norges Kristne Råds skriftserie – hefte nr.4

⁴³ ”Dialogue between the Community of Protestant Churches in Europe (CPCE) and the European Baptist Federation (EBF) on the Doctrine and Practice of Baptism”. Ed by Wilhelm Hüffmeier and Tony Peck. Frankfurt 2005. Leuenberg Documents Vol. 9 page 26-29.

**Bilateral conversations
between
The United Methodist
Church in Norway
and
The Norwegian
Baptist Union**

1999-2004

Joint Theological Statement

CONTENTS

Foreword.....	page 37
The normativeness of the Bible.....	page 39
Humankind.....	page 41
Saved by grace through faith.....	page 44
Christian baptism.....	page 47
The eucharist.....	page 54
The nature and mission of the church.....	page 60
Appendix 1: Baptist and Methodist forms of worship.....	page 64
Appendix 2: Baptist and Methodist structures.....	page 65
Appendix 3: Proposal for an agreement on co-operation between The Baptist Union in Norway and The United Methodist Church in Norway.....	page 67

FOREWORD

Baptists and Methodists have worked side by side for several centuries in other countries, and from the middle of the 19th century also in Norway. In many places our two churches⁴⁴ have co-operated well in spite of what seem like decisive differences in theology and practice. In ecumenical fora in Norway we have agreed that we want barriers between the churches to be broken down. We feel that we must stand together and work for the unity that Jesus spoke of. We are one in Christ, and as a consequence we must try to express in words the unity that we seek.

At a global level conversations have taken place between representatives of different churches for many years. This has led to an increased understanding of one another's distinctive characteristics, but most of all to a rediscovery of all that we have in common and of the fact that theological divisions are not as great as they often seem to be. Bilateral conversations between Lutherans and Baptists in Norway resulted in 1989 in the document *One Lord, One Faith, One Church – and a Longing for One Baptism*, and equivalent conversations between Lutherans and Methodists resulted in *The Fellowship of Grace*, 1994. With these conversations in mind, the Methodist Church took the initiative for conversations with the Baptists. An invitation on 5th November 1997 received a positive response from the executive committee of The Baptist Union on 27th November.

The following persons have participated in the conversations:

For the Baptist Union in Norway:

Billy Taranger (delegation leader), Odd Arne Joø, Elsa Paulsen, Lena Lybæk, Per Midteide (from 2001);

For the United Methodist Church in Norway:

Arne G. Ellingsen (delegation leader), Lars-Erik Nordby, Solveig Meisted Hermansen, Ivan Chetwynd, Roar G. Fotland (from 2001);

Kai Tore Bakke, secretary.

The group has met 18 times from 9th September 1999 to 25th October 2004. The procedure has been that one of the participants has prepared a memorandum on a given topic. A participant from the other denomination has commented on this, and the memorandum has then been discussed by the whole group. Individual participants have the right to publish their contributions under their own name, but the final product belongs to the group as a whole and is approved by all the members. Only in cases where this is specifically mentioned in the document, has one of the delegations felt the need to specify its own views. We have tried to reach conclusions that both delegations and all participants can accept.

Both denominations have participated in conversations with The Church of Norway which have produced documents covering more or less the same topics, and some of the participants have taken part in both sets of conversations. The delegations have tried to be consistent in their statements in the two contexts. At the same time we are

---

⁴⁴ There are two Norwegian words for "church". *Kirke* is used of the universal church, a church building and – as here – a denomination (also called a *kirkesamfunn*). *Menighet* is used of a local church and occasionally of the universal church. *Menighet* is also used of a congregation gathered for worship. (Translator's footnote.)

happy to see a continuing growth in understanding both on the part of individuals and in our respective churches. This means that we can trace a development in our beliefs, especially when we seek to express important theological themes in a new way. When a group of theologians gathers with the intention of agreeing on as many assertions as possible, it is possible to make some progress.

We have also been aware of the so-called Lima document, *Baptism, Eucharist and Ministry*.⁴⁵ The spring of 2004 saw the completion of the final document from conversations between the European Baptist Federation and the Leuenberg Church Fellowship (CPCE – Community of Protestant Churches in Europe) where Methodist churches also participate.⁴⁶ Although we do not repeat the contents of these documents, we do refer to them and try to be consistent with what has been agreed there.

This document is hereby delivered to our churches. We ask them to receive it and use it as a basis for an agreement on co-operation. The document is published in Norwegian and English, in the hope of contributing to the on-going ecumenical conversation.

Stabekk/Oslo, 25th October 2004

Billy Taranger,
General secretary/principal, The Norwegian Baptist Union, The Baptist Theological Seminary.
Arne G. Ellingsen,
District Superintendent/pastor, The United Methodist Church in Norway.

---

⁴⁵ *Baptism, Eucharist and Ministry* (World Council of Churches Commission on Faith and Order, Document 111, Geneva, 1982).

⁴⁶ English and German versions of the document have been made available in the spring of 2004, but it has not yet been published.

THE NORMATIVENESS OF THE BIBLE

Methodists and Baptists agree that the Bible contains the basic norms for Christian life and teaching.

The content and function of the Bible

The Bible contains men's account of God's self-revelation and how this revelation has been received and understood in human history. This story is told in the light of the history and experience, first of the people of Israel and then of the first Christians. The story of the life, ministry, death and resurrection of Jesus is central to the Christian faith. In it, we find the basis for Christian faith and Christian life and the primary source for Christian preaching and worship. Through the Bible, God speaks to people today in order to lead them to faith and salvation.

Scripture and interpretation

The Bible depicts God's revelation as timeless and at the same time as speaking directly to the human situation in time and space. The origins and history of the Bible witness to the dynamic character of the content: Throughout history, the content and core of faith is continually interpreted and actualised in the situation of the community of believers. Because the content of the Bible is shaped by the time and worldview in which it was formed, it must constantly be interpreted by the community of believers. In this process, human experience and wisdom, understanding and conscience, appraise the content of the Bible.

The Bible's basic themes may be expressed in different ways, but they will at the same time always stand as a corrective to human understanding, conscience and experience on the one hand, and to the traditions of the church on the other.

Confessions and traditions.

Baptist and Methodist traditions both have roots in Anglo-Saxon soil, and both arose in relation and opposition to the Church of England. At different times in history both traditions developed new expressions of Christian faith and ministry, because they found it necessary for Scripture to function as a corrective to established political and ecclesiastical traditions. New traditions were formed in relation to given historical events and on the basis of new understanding.

Baptists as a denomination have wanted to emphasise biblical tradition without being bound by confessions of faith that are limited in time and space. They have claimed that the conscientious reading of Scripture by individuals and the community of believers will lead to a true interpretation of the Christian faith. The ecumenical creeds of the early church are expressions of this faith. Methodists understand the ecumenical creeds, The Nicene/Constantinopolitan Creed and The Apostles' Creed, as binding summaries of the Christian faith. They are also guided by John Wesley's

sermons and the *25 Articles of Religion* – Wesley's revision of the *XXXIX Articles of The Church of England* - in their understanding of the Christian faith.

In bilateral conversations, the written and unwritten traditions of the respective denominations are important theological factors. Like Scripture, these are also shaped by the origins of the denominations and their historical development in different national settings down to the present time.

Scripture and ecumenical conversations.

The original concern of the ecumenical movement was to tear down barriers and bring denominations closer to one another through greater understanding of their respective symbols, traditions and confessions of faith. Ecumenical conversations have thus attempted to shed light on denominational differences in a theological perspective. Statements from international ecumenical conversations agree on the unique position of Scripture, while they vary in their emphasis on confessional documents and traditions specific for individual denominations.

Recently the ecumenical movement has been more concerned about the common responsibility of the churches in meeting challenges and problems that face the world community: climatic change, violence and racism, exploitation, poverty and hunger, globalisation and the economic world order. In the light of this new development, it is important to emphasise the understanding of the Bible as the basic norm for Christian life and witness. In ecumenical conversations, this will require an attempt to seek new interpretations and actualisations of Scripture in the light of the challenges that globalisation poses for the church.

HUMANKIND

The basis of our churches' understanding of humankind.

The basis of our churches' understanding of humankind is to be found in the Bible; primarily in the accounts of the Creation, of the Incarnation and of the life, death and resurrection of our Lord Jesus Christ.

The biblical accounts of the Creation and other theories of the origins of humankind.

As Christian churches, our understanding of humankind is based on the belief that human beings are created by God (Genesis 1:1-2:25; John 1:3; Colossians 1:15-20). This belief that humankind is created by God and is unique in his eyes is not necessarily in conflict with other theories of the origins of the world and of humankind. The biblical accounts of the Creation testify to God as the Creator and Sustainer of all that exists. They are not literal descriptions of how creation took place, but describe the nearness and fellowship between God and his creation.

Humankind created in the image of God

The accounts of the Creation in Genesis 1 and 2 relate that human beings were created in the image of God.

"So God created humankind in his image,
in the image of God he created them;
male and female he created them." (Genesis 1:27, NRSV⁴⁷.)

This implies that men and women bear the image of their Creator in the same degree. We are created for fellowship with God and with one another, and together are entrusted with the stewardship of God's creation (Genesis 1:28-31). Genesis 3 tells how the first human beings fell into sin. The image of God in them was distorted and their relationship to their fellow human beings and to the rest of creation was damaged. Humankind was driven out of Paradise; out to the world that we all know.

The implications of the Incarnation for our understanding of humankind

In the birth of Jesus Christ, God approached us as a helpless creature, a new-born baby (John 1:9,14). God thus made himself one with our world and showed us what it means to be a true human being. In his life on earth, his encounters with his contemporaries and his death and resurrection, Jesus Christ shows us the true image of God (Philippians 2:6-11; Colossians 1:15). In this way he sought to bring the kingdom of God to humankind (Luke 4:18-21). His aim was to bring people back to God (Colossians 1:19-20). "To all who received him, who believed in his name, he

---

⁴⁷ All quotations from the Bible in this translation are taken from The New Revised Standard Version (New York/Oxford, Oxford University Press, 1989). (*Translator's footnote.*)

gave power to become children of God, who were born, not of blood or of the will of the flesh or of the will of man, but of God" (John 1:12-13):

Consequences of our churches' understanding of humankind.

Jesus met his contemporaries with respect, charity and trust. He welcomed children who came to him and declared that the smallest of them are an example for us. He had both men and women among his disciples. He healed the sick and the troubled, and included outcasts in his community. Jesus defied many religious and cultural norms, and was called "the friend of sinners". In this way Jesus revealed God's love for humanity and gave us an example to follow.

As churches we therefore consider it important to emphasise the infinite value of every individual human being in the eyes of God. This intrinsic value is not dependent upon the individual's relationship to God, his or her cultural or social background, or upon anything else that can distinguish us from one another. Human value and dignity is not dependent on a person's merits. It depends solely on the fact that we are all created by God and that God loves us so much that Jesus Christ died for us. We call upon our churches to strive to let this basic precept be put into effect in the structures of society and the church. In our social witness and in our worship we wish to emphasise the infinite value of every individual human being and the need to respect human dignity, irrespective of gender, age, sexual preference, ethnic origins, social status or physical capability.

We acknowledge with sorrow that both discrimination and oppression have been perpetrated in the past in the name of Christ, and that this still occurs today, with the words of the Bible as justification. We wish therefore to emphasise that all discrimination and oppression is contrary to the gospel. As followers of Christ we consider it to be our responsibility to do all that we can to prevent discrimination and oppression. In the world today we are especially called to efforts in the following areas:

- ❖ We acknowledge the responsibility of the church to work for peace and reconciliation at a personal, national and international level.
- ❖ We encourage dialogue between religions, so that persons with different beliefs and cultural backgrounds can meet and grow in understanding of one another. We regard it as a special challenge today to establish positive contacts with persons of Muslim faith.
- ❖ We challenge our churches to take a clear stance against all forms of violence and abuse. The exploitation of others, sexually, economically or in other ways must never be accepted.
- ❖ We express our concern over the HIV/AIDS catastrophe, which poses a serious threat to the world community and especially to the poorer nations. It is unacceptable that sick persons are refused access to necessary medicines because of their inability to pay for them or as a result of international monopoly regulations.

- ❖ We challenge our churches to continue to work for a more just distribution of resources in the world and in our own society.
- ❖ We commit ourselves, in an era of globalisation, to continue our efforts to enable the poor and oppressed to live a worthy life in which their basic needs are met.
- ❖ We insist on humankind's common responsibility for God's creation. The future of humanity depends on continuous efforts to maintain balance and diversity in the ecological environment.

We dedicate ourselves anew to the Lord who told us to give food to the hungry and drink to the thirsty, to welcome strangers, to give clothing to the naked, to care for the sick and to visit those in prison. "Truly I tell you, just as you did it to one of the least of these who are members of my family, you did it to me." (Matthew 25:35-40.)

SAVED BY GRACE THROUGH FAITH

A. Salvation

1. Salvation as communion with God

To be saved means at the deepest level to live in communion with God. To share fully in life in communion with God, each individual must bind his or her life to Jesus Christ, who is fully God and fully human. On God's side, the way to communion is open through Jesus Christ and the reconciliation that he brought. The individual has the responsibility to decide to accept the offer of communion through faith in Jesus Christ, and to bear the fruits that the life of faith produces. Salvation concerns this life and the continuation of life after death, when the communion that begins here will blossom fully as we leave the realm of time.

2. Salvation as Christian growth

Salvation can be thought of both as entering into communion with God – we can say that we "were saved" – and as living in that communion. When a person lives in communion with God, it is natural to use the meeting places or means of grace that God has provided for us. Those who live in communion with God are marked by it and grow in grace and knowledge of Jesus Christ, while at the same time their relationship to other people and to the whole of creation becomes more profound and increasingly influenced by God's love. "Sanctification" is a word that can be used to describe this.

3. Salvation as a gift of God

Salvation is by grace. This means that salvation is free and cannot be deserved or bought, but is given to us by God as a gift. This makes it plain that both being saved and living in salvation are given to us by God as a gift. Sanctification is God's gift and not a reward, but at the same time we have a responsibility to open ourselves for God's influence on our lives.

4. Salvation as discipleship

The grace of God reaches out to human beings from the moment of their conception, but if they are to live in communion with God, they must respond to God's invitation to communion. This response takes the form of putting their faith in Jesus Christ and following him.

B. Faith and baptism

Faith and baptism belong together. It is natural that where faith in Jesus Christ is present, baptism will be practised as the sign of belonging to Christ. Faith is a prerequisite for baptism. According to Baptist tradition, this faith is linked to the individual concerned. Each individual person's faith is therefore a prerequisite for baptism, which can be described as "believers' baptism". According to Methodist tradition, the faith of the church and of the Christian community is involved, in such a way that children of believers can be baptised, and the seed of faith sown in them can develop into a living and mature faith.

With the help of the Holy Spirit, faith arises through the proclamation of the gospel. Faith has many aspects. We will here mention some of these:

1. Faith as belief in the gospel

Faith can also mean accepting the message that the crucified Jesus is Christ, Saviour and Lord. The message must be proclaimed and heard, before a person can believe the gospel. Those who hear, believe the message about Christ and accept him as Saviour and Lord of their lives. The word of God is proclaimed, and by the grace of God it is received and becomes effective in the life of the believer.

Romans 4:24f.;10:17; 1 Thessalonians 1:8f.;2:13

2. Faith as trust

Faith can be understood as trust. Faith is a person's total surrender to God, trusting in God's care. Abraham's justification by faith can best be interpreted as trust, reliance. Abraham relied on God's promise that he would have a son, in spite of Sarah's high age. Faith as trust means that one relies on God's promises and on God's power to fulfil those promises. Faith clings to the grace of God in life and death, and places anxiety and need in God's hands.

Romans 4: 7,18,20;5:5;10:11; 2 Corinthians 1:9; Philippians 3:3

3. Faith as obedience

Faith can be described as obedience to the gospel. Paul says that his task is to lead all peoples to obedience, understood as faith and discipleship. The obedience of faith is realised both in the Christian fellowship and in personal discipleship.

Romans 1:5; 10:16; 5:18; 16:26;

4. Faith working through love

Faith that embraces the whole person creates concern. Jesus assumes in the gospels that those who want to follow him will live according to his word and obey God's commandments. In the Bible it is clear that love for God is inconceivable without love for one's neighbour, and that faith must necessarily result in works of faith as its fruit. Through these acts of love the believer bears witness to Christ, in the same way that he or she witnesses in words.

Matthew 7:24, 12:50, 16:24-28, 25:1-46. John 5, 9-10; Romans 10:9f; Galatians 5:6; Ephesians 2:10; Philippians 2:9-11; 1. John 3:16-17.

5. Faith involves the whole person

Faith in Christ involves the whole person. Paul puts it like this: "It is no longer I who live, but it is Christ who lives in me. And the life I now live in the flesh I live by faith in the Son of God." Faith is thus not just a matter of intellectual understanding or of holding certain historical events to be true, but is an all-embracing attitude on the part of the believer. We can speak of living as a believer.

The believer has a personal relationship with Christ. Belief in God is an I-Thou relationship, which manifests itself in the believer's daily life. Paul implies this when he speaks of being in fellowship with Christ both in life and in death.

Galatians 2:16,20; 2 Corinthians 1:20,24; 4:4-6; Philippians 1:21; 3:8-12; 4:13; 1 Timothy 3:13

6. The contents of faith

Faith must have a specific content. It is never a matter of abstract reflection unconnected with what one believes in. The message that faith proclaims is important. Paul makes it plain that we must know who it is that we believe in. The purpose of proclaiming the gospel is to create faith in Jesus as Saviour and Lord. Faith is given a historical anchorage from which it can never be loosed. This is also expressed in the ecumenical creeds. The content of faith is at the deepest level Jesus Christ himself.

1 Corinthians 1:21-23; 2:2,4f; 15:3-5,11; Galatians 2:20; Ephesians 1:13; Philippians 1:27; 2 Thessalonians 1:10; 2 Timothy 1:12

C. Faith as God's gift and our response

1. The necessity of preaching

The revelation of God in Jesus Christ is the content of faith, but at the same time it is the content that creates the faith. Because of this, proclaiming the good news is important. An example from the Bible is Peter's sermon on the Day of Pentecost, when many responded to his preaching with faith. God reveals himself through the proclamation of Jesus Christ, and the Holy Spirit creates faith. In the same way Paul confirms the necessity of proclaiming the good news when he says that "faith comes from what is heard."

Mark 16,15-18; Acts 2:22-24; 29-36; Romans 10,9-17; Galatians 3:5; 1 Corinthians 2:1-5.

2. Faith as the gift of God

Since proclamation creates faith, the church's preaching can be regarded as a continuation of the creative word of God and the lifegiving words of Jesus. God is thus the origin of faith and the one who creates faith. Faith is God's work and the gift of God offered to humankind in grace. Jesus is called "the pioneer and perfecter of our faith". Faith can therefore neither be deserved nor bought, and no-one can boast of his or her faith.

Genesis 1; Matt 8:13 and John 11:43f; Ephesians 2:8-9; Hebrews 12:2.

3. Faith as human response

God takes the initiative when faith is created, but this does not mean that human beings are passive objects for God's actions. Their responsibility is to accept God's gift. Our "yes" to God's gift in Jesus Christ is faith. The paradox of faith is that it is wholly the action of God and wholly the response of human beings. Through the response of faith, individuals receive baptism to Christ and through the response of faith, parents bring their children to baptism.

Faith as response to the love of God is manifested when we follow Jesus day by day.

CHRISTIAN BAPTISM

Introduction

Theologically the churches have drawn nearer to one another in their understanding of the content of baptism (but see section 5, page 17 below). This can be seen from the Lima document, **Baptism, Eucharist and Ministry (BEM)**⁴⁸ and **Confessing the One Faith**⁴⁹, and in Norway from **Trosbekjennelsen i vår tid**⁵⁰ and the reports from bilateral conversations between our two churches and The Church of Norway: **One Lord – One Faith – One Church. A Longing for One Baptism**⁵¹ and **The Fellowship of Grace**⁵². Other documents can also be mentioned: in Swedish: **Gemensam väg**, 1968 and **Tecken om enhet**, 1991; and in Danish: **Vandet, som forener og skiller**⁵³. The Methodist Church and the Baptist Union of Great Britain have published **Baptist/Methodist Agreement on Baptismal Policy within Local Ecumenical Projects**.

The differences between the churches are most noticeable in the timing of baptism. We wish to emphasise that baptism in our churches takes place in a local church context, where the local church is understood to be the fellowship of believers. An important challenge for our conversations is to remain faithful to what has been said in earlier bilateral and multilateral conversations while, if possible, taking the ecumenical dialogue one step further.

1. The institution of Baptism

Baptism has its basis in the life, death and resurrection of Jesus, and in his command to make disciples of all nations "baptising them in the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit, and teaching them to obey everything that I have commanded you" (Matthew 28:19-20a). According to the New Testament baptism has been practised in the Christian church from the beginning (Acts 2:38ff;16:33). Baptism is carried out with and in water⁵⁴ in the threefold name of God.⁵⁵

Passages in the New Testament that refer to baptism are Matthew 28:18-20; Mark 16:16; Acts 2:38; 8:12-13,36-39; 9:18; 10:44-48; 16:15,33-34; 18:8; 19:3-5; 22:16; Romans 6:1ff; 1 Corinthians 1:11-17; 6:11; 10:1ff; 12:13; 15:29; Galatians 3:26-27;

⁴⁸ Baptism, Eucharist and Ministry (Geneva: WCC 1982), <http://www.wcc-coe.org/wcc/what/faith/bem1.html>

⁴⁹ Confessing the One Faith, *An Ecumenical Explication of the Apostolic Faith as it is confessed in the Nicene-Constantinopolitan Creed (381)*, (Geneva: WCC 1991.)

⁵⁰ Trosbekjennelsen i vår tid (*The Creed in our time. An ecumenical commentary on the Nicene Creed*, The Christian Council of Norway, 2001). This document is not available in English. In footnotes here it is referred to as "Nikenum".

⁵¹ One Lord – One Faith – One Church. A Longing for One Baptism. *The Report from the bilateral conversations between The Church of Norway and The Norwegian Baptist Union 1984-9.*

⁵² The Fellowship of Grace, *Report from the Conversations between Church of Norway and the United Methodist Church in Norway, 1996.*

⁵³ Vandet, som forener og skiller, *Om dåbsforståelse og dåbspraksis i et økumenisk perspektiv*, 1997.

⁵⁴ BEM B17, One Lord... 17

⁵⁵ Nikenum 16

Ephesians 4:5,14; 5:25-27; Colossians 2:11f; Titus 3:5-7; Hebrews 6:1-6; 10:22-23; 1 Peter 3:20-21.

Many interpreters regard the following passages as referring to baptism: John 3:3-5; 1 Corinthians 7:14; 2 Corinthians 1:22; Ephesians 1:30; 4:30; Colossians 1:13f; 1 Timothy 6:12-13; 2 Timothy 2:11-12; 1 John 2:20,27.

Accounts of the baptism of Jesus and of baptism in connection with his ministry are to be found in Matthew 3:13-17; Mark 1:9-11; Luke 3:21-22 and John 1:32-34.

2. The meaning of Baptism

A. Scriptural basis

The New Testament passages show that baptism is understood both as an act of the grace of God and as a human response in the form of faith and a profession of faith. Romans 6:3-11; Colossians 2:11-12; Galatians 3:26-29 and other passages emphasise the initiative and grace of God. Acts 2:38ff; Mark 16:16 and 1 Peter 3:20-21, Galatians 3:2 and Acts 2:38 place baptism in a context where faith is a prerequisite for participating in the salvation that baptism encompasses.⁵⁶ In passages such as 1 Peter 3:21 the idea of a covenant is incorporated in the understanding of baptism.

B. Repentance and the forgiveness of sins

Our two denominations have previously affirmed that they agree in accepting the contents of the Nicene Creed. When baptism is mentioned in the Nicene Creed, it is in close connection with the forgiveness of sins. The basic framework for baptism is the death and resurrection of Jesus Christ. Baptism involves participation in the death and resurrection of Christ, and we can therefore confess together that there is "one baptism for the forgiveness of sins".⁵⁷

Baptism belongs together with repentance and a new life. It is not merely an outer cleansing, but involves the conversion of the heart and marks the beginning of a life of faith and obedience under the guidance of the Holy Spirit.⁵⁸ Baptism is connected with faith and a profession of faith, and with the giving of the Holy Spirit (Acts 2:38; 1 Peter 3:21).⁵⁹ These elements normally belong to the initial stages of the Christian life, but in practice have not always occurred at the same time.

C. Baptism in water

Both denominations agree that baptism as a sacred act should take place in faith and in connection with Christian preaching and teaching. The use of water in baptism makes visible the fact that baptism cleanses us from sin, creates us anew and lays

---

⁵⁶ BEM B8, Nikenum 17

⁵⁷ Nikenum 16

⁵⁸ One Lord..., B4

⁵⁹ Nikenum 17

the foundation for a holy life. Methodists and Baptists have discussed the various forms of baptism and agree that full immersion witnesses to a central biblical theme (Romans 6:1-11), even though the amount of water is not decisive. Baptists place special emphasis on identification with Christ, the burial of the old self, and the believer's new life after baptism in the power of the resurrection. They want therefore to stress full immersion as the appropriate form for baptism. Methodists argue that pouring and sprinkling water also uphold central biblical themes. Sprinkling signifies cleansing (Ezekiel 36:25-27) and dedication to the service of God (Exodus 29:21), while pouring testifies to the way in which the Holy Spirit is given to the believer and the church (Acts 2:1-4,17-18).⁶⁰ Baptists accept sprinkling and pouring as exceptions.

D. Incorporation in the Body of Christ

From the beginning of the life of the church, believers have been made members of the body of Christ, the church, through baptism.⁶¹ Baptism is the gateway to Christian fellowship in the universal Church of Christ, and therefore also in the local church. In the Great Commission, baptism and teaching are Christ's instructions for the making of disciples. The church must therefore lead those who are baptised into Christian faith and life (Matthew 28:18-20). Baptism makes us all equally worthy members of the Body of Christ (1 Corinthians 12:13) and creates one new people across the borders of social, ethnic and national divisions (Galatians 3:26-28). From a New Testament perspective, Christian baptism is therefore a basic expression of the unity of the church.⁶²

Baptism marks the beginning of the Christian life and is a once-and-for all event (see section 3, Baptism and faith). For both church families baptism is a seal and an effective sign that conveys the life of grace to the Christian community. In baptism God confirms his promises.⁶³

E. Baptism and the giving of the Spirit

The Holy Spirit is at work in a person's life before, during and after baptism. This is the same Spirit that revealed Jesus as the Son of God (Mark 1:10-11) and equipped and united the disciples on the Day of Pentecost (Acts 2). God gives all who are baptised the anointing and the promise of the Holy Spirit (Acts 2:38). He sets his seal on them and gives them the Spirit as a pledge of the inheritance they have as children of God. The Holy Spirit nurtures the life of faith in their hearts until the final deliverance takes place, when they will enter into full possession of their inheritance to the praise of the glory of God (2 Corinthians 1:21-22; Ephesians 1:13-14).⁶⁴

That the Spirit is active and present in baptism can be expressed in various ways, as was the case in the first centuries after the birth of Christ – for example by the laying on of hands, anointing, making the sign of the cross and blessing. The use of such signs can enrich our worship.⁶⁵

⁶⁰ By Water and the Spirit. *Making Connections for Identity and Ministry*. Studyguide by Gayle Carlton Felton (Nashville: 1997) side 20.

⁶¹ Nikenum C16

⁶² One Lord... II D 6

⁶³ The Fellowship of Grace 19

⁶⁴ BEM B5

⁶⁵ BEM B19

F. Baptism as consecration

God calls all who are baptised to service and equips them by the Holy Spirit for diaconal service, mission and worship. Baptism is the basic consecration, because by water and the Spirit believers are allotted their place as servants in the body of Christ, the church. By baptism the church is consecrated to spread the Kingdom of God in the world. All forms of service in the church belong to the priesthood of the baptised (1 Peter 2:1-10). In this connection, baptism should be understood in the light of Pentecost, where the Spirit was poured out on all believers. The laying on of hands at baptism is a sign of consecration to service in the church and for the world.

G. Baptism and grace

The relationship of baptism to grace raises the question whether it is possible to be saved without being baptised. Both churches regard themselves as being bound by the means of grace, but emphasise that human beings are surrounded by the grace of God from their conception.

The boundless grace of God in Jesus Christ takes care of those who are unable to hear the gospel and give their response in baptism (Romans 5:12-21) and it makes salvation possible also in cases where repentance does not lead to baptism. Both churches emphasise that this does not weaken the significance of baptism in the life of the church, nor imply any doctrine of sinlessness before baptism.⁶⁶

3. Baptism and faith

Faith is both a gift of God and our human response to that gift.⁶⁷ It is the ability and willingness to say yes to God's offer of salvation. Faith is an acknowledgement of our total dependence upon God, the surrender of our own will and a confident reliance upon God's grace. Baptism is a covenant between God and human beings. This covenant binds God, the community of believers and the individual Christian together (1 Peter 3:20-21).⁶⁸

Although our two denominations are agreed on this, there remains a fundamental disagreement as to whether baptism of persons who are not themselves able to affirm their faith is a genuine baptism.

Baptists argue that baptism can only take place when the individual is able to make his or her own personal response to the gospel. Each individual must therefore decide for him- or herself whether to be incorporated into the body of Christ by baptism. Baptism is valid only when it takes place in the context of faith, defined as a conscious experience. Baptists cannot accept that they practise rebaptism when they baptise persons who have previously been baptised as infants.

---

⁶⁶ One Lord... 12, Fellowship of Grace 20

⁶⁷ BEM B8

⁶⁸ By Water and the Spirit, page 408 and page 410

Methodists argue that baptism of persons of any age involves faith both as God's gift to us and our response to God. Faith is the ability and willingness to say yes to God's offer of salvation. Faith is an acknowledgement of our total dependence upon God, the surrender of our own will and a confident reliance upon God's grace. When the candidate for baptism is able to answer for him- or herself, he or she therefore answers yes to the following question: "Do you confess Jesus Christ as your saviour, put your whole trust in his grace, and promise to serve him as your Lord in union with the church, which Christ has opened to people of all ages, nations and races?"⁶⁹ The difference between the baptism of adults and the baptism of infants is that the adult consciously confesses his or her faith. A baptised infant will confess his or her faith later in life, after fostering and teaching by parents or other adults in the believing community.⁷⁰ In this way an infant is baptised on the basis of the faith of the parents and the church.

4. Baptism as a sacrament and a means of grace

Baptism is a sacrament, a means of grace. The outward act not only depicts the grace of God revealed in Christ, but also the action whereby a human being is united with Christ and incorporated in his body, the church. This does not happen as a result of the act itself, but as a result of God's promises concerning baptism that are reported in the gospels.⁷¹

The word "sacrament" should only be used of baptism and the eucharist, while the term "means of grace" has a wider application. The word "sacrament" is understood to mean the outward acts of baptism and the eucharist, through which God conveys his saving grace (Titus 3:4f; Ephesians 5:25f; 1 Peter 3:21). The grace of God is most clearly revealed in the incarnation and in the death and resurrection of Jesus Christ. The grace of God is revealed in Jesus Christ for the salvation of all who believe and are united with him. The sacraments belong within the context of the community of faith.

The expression "means of grace" is used to include more than the sacraments – for example, the word of God, the community of believers and prayer. This means that it is possible to receive Jesus Christ, come to faith, and thus be placed under the dominion of grace – the grace that is incarnate in Jesus Christ – also in situations where baptism and the eucharist are not available.

Baptism is also a sign. Those who are baptised are placed under the dominion of grace. We can speak of baptism as a comprehensive sign that expresses faith and fellowship and imparts salvation. It expresses the real content of what it portrays. We can also speak of baptism as an effective sign of the presence of God, mediated by the created world.⁷²

---

⁶⁹ The Methodist Hymnal, page 34, By Water and the Spirit page 408

⁷⁰ Water and Spirit page 413f

⁷¹ See Vandet som forener og skiller, 24

⁷² By Water and the Spirit, 20; The Fellowship of Grace, 16

5. Baptism as an ecumenical dilemma

In an ecumenical context, the sacraments are a dilemma because they divide the churches. Many churches do not recognise the ways in which the sacraments are administered in other churches. This is an unsolved problem on the road to greater co-operation and Christian unity.⁷³

Where Baptists are involved, this applies particularly to baptism. The decisive questions concern, on the one hand (for Baptists) the validity of infant baptism, and on the other hand (for Methodists) the corresponding question of the "rebaptism" of believers who are already baptised as infants. We agree in asserting that infants participate in the grace of God, but we draw opposite conclusions from this when it comes to the appropriate time for baptism.

BEM recommends that the churches work towards a mutual recognition of infant baptism and believers' baptism in the respective families of churches. Baptists do not agree among themselves about such a mutual recognition of each other's baptismal practice. *Most Baptist churches* in Norway would assert that a new baptism is necessary if persons who are baptised as infants wish to join a Baptist church.

Some Baptist churches would be able to receive Methodists who transferred their membership to their church. The reason would be that the two denominations recognise each other as genuine parts of Christ's church. Christ is One, despite differences in theology, tradition and practice. These churches would receive as members those who for example are baptised according to the Methodist tradition, provided they have a living Christian faith.

A few Baptist churches would on the one hand be able to accept transfers of membership, but even so, in certain circumstances would baptise these believers with total immersion, if they experienced problems with their conscience concerning the validity of their previous baptism.

Some Baptist churches – also here in Norway – receive members on the basis of their faith alone. Methodists would be able to be members of these churches on the basis of their faith.

Others argue that from a Baptist point of view, infant baptism performed within the fellowship of believers can be regarded as the beginning of the working of grace, of the responsible Christian life. In this perspective, the time of baptism is not the decisive question. Some Baptists would therefore be able to regard the whole of this process as pertaining to baptism and to life with Christ in the church, and would thereby be able to receive Methodists as full members of a Baptist church without a new baptism. Some would thus recognise baptism according to the Methodist tradition as a valid baptism and refrain from baptising these believers according to the Baptist tradition.

Methodists accept baptism of persons irrespective of their age, when the baptism is administered in water in the name of the Triune God.

---

⁷³ See *Confessing the One Faith*, page 93f

6. Strengthening baptismal instruction

In both denominations instruction in the Christian faith takes place both in the homes of believers and in the church. All children are related to the saving work of Christ (Romans 5:12ff; 1 Corinthians 7:14). In both denominations the aim of a Christian upbringing is to lead the child to membership of the church, to enable life in Christ to blossom as the individual's life is opened for Christ and for sharing in responsibility for the life of the church. At the age of 14 or 15 a period of instruction is concluded with an act of intercession in a service of worship. For the Baptists, the ideal aim is that the instruction should lead to baptism and membership of the church. For the Methodists, the natural consequence is that the individual professes his or her faith and is received as a confessing member of the church.

We recommend that our churches strengthen their instruction in the basic Christian truths. Such instruction is important both before and after baptism, linked to the question of incorporation into, and life and work within, the Christian community. This opens up for forms of co-operation in training for confirmation or membership, and is actualised in the Norwegian law on religious education, "Lov om trosoppl ring".

THE EUCHARIST

Baptism and the eucharist belong together theologically and in practice, in that baptism administered in the name of the Holy Trinity involves incorporation in the body of Christ, while the eucharist is a manifestation of participation in that body, the church. Normally, one is baptised before one participates in the eucharist⁷⁴, but in practice, everyone who wishes to follow Jesus Christ is invited to receive communion in our churches. The eucharistic fellowship has its origins in the fellowship within the Holy Trinity.

Introduction

In the introduction to the section on Baptism, we pointed out that the churches differ in their understanding of the sacraments.⁷⁵ This is the case, not only with baptism, but also with the eucharist. Despite this, Norwegian protestants today practise joint communion across denominational boundaries.

Not even the eucharist, which ought to be the sacrament of unity within the body of Christ, is immune from division. Methodists have always received Christians from other traditions at their communion table. In the course of the past 50 years, Baptists have changed their practice from closed to open communion⁷⁶, with an emphasis on the real presence of Christ. Today, joint communion is practised in our two denominations without formal agreements. In this way our churches are approaching a eucharistic practice which follows the words of Jesus: "Do this."

Different names are used for the eucharist. The most common are *The Breaking of Bread, the Eucharist, Holy Communion, The Lord's Supper, The Table of the Lord and Mass*.⁷⁷

The eucharist is mentioned in the following documents:

Among **Baptists**: The eucharist is not discussed in the document from the conversations with The Church of Norway, *One Lord – One Faith – One Church. A Longing for One Baptism*, but there is a section on worship in the so-called "Berlin Declaration" from the Baptist World Alliance (1998) and in the statement on faith issued by the European Baptist Federation. Paragraph 5 there deals with the eucharist as fundamental for the church as the community of believers. In 1981 a working party among Swedish Baptists produced a study document, *När vi bryter det bröd...* ("When we break bread together...", edited by David Lagergren).

⁷⁴ This Holy Mystery page 13

⁷⁵ see page 13

⁷⁶ Closed communion: only members of the congregation concerned are admitted to communion, in some cases also others who were baptised as believers. Open communion: all believers are invited to participate.

⁷⁷ *Messe* and *høymesse*, "Mass" and "High Mass", are normal designations for the eucharist in the Lutheran Church of Norway. The most common term for the eucharist in Norwegian is *nattverd*, an archaic word for "supper". This is the term used in this document. It is translated as *eucharist*, since *eucharist* has become the English word most commonly used in ecumenical studies. (*Translator's footnote*.)

The **Methodists** now have a document stating the denomination's official view, produced after comprehensive consultations: *This Holy Mystery: A United Methodist Understanding of Holy Communion* (adopted by the General Conference in 2004).⁷⁸ The eucharist is also discussed in the Lutheran-Methodist document *The Fellowship of Grace* and in other national and international bilateral dialogues. In Swedish conversations between the Mission Alliance (*Misjonsforbundet*), Methodists and Baptists, there were no significant disagreements on the understanding of the eucharist.⁷⁹

In a Norwegian **ecumenical** context, the Norwegian Christian Council has published a protestant eucharistic liturgy.⁸⁰ This reflects what all agree can be said about the eucharist, shows a high degree of mutual understanding, and is authorised for use in ecumenical services.

1. Biblical texts

The institution of the eucharist is described in i 1 Corinthians 11:17-34; Matthew 26:26-29; Mark 14:22-25; and Luke 22:14-20. The meaning of the eucharist is explained in 1 Corinthians 10:14-22; and some verses in John 6 and 13 refer to the eucharist. Other relevant Bible passages are Luke 24:28-31; John 21:9-14 and Acts 2:42, 46.

2. The institution and practice of the eucharist

The eucharist was instituted by Jesus at the Last Supper as a passover meal, and was observed by the first Christians both as a daily common meal and as a part of worship in house churches.

Important assertions for the understanding of the eucharist are the words:

- "This is my body" and "this is my blood"
- "This cup is the new covenant in my blood"
- "poured out for many"
- "do this in remembrance of me"
- "proclaim the Lord's death until he comes".

From the biblical accounts we understand that the eucharistic meal signifies...

- ...a promise of the *presence of Christ*. In Matthew 28:20 Jesus promised to be with his followers every day. This promise applies especially to the eucharist, where Jesus gives himself (his body and blood) and establishes a new covenant in his blood with believers. John Wesley emphasised that the believer, through doing this "in remembrance of me" is brought back under the cross at Calvary.⁸¹

⁷⁸ Available online at <http://www.gbod.org/worship/thisholymystery/>

⁷⁹ See *Gemensam tro* ("Common Faith", 1995)

⁸⁰ *Økumeniske gudstjenester* ("Ecumenical services", Oslo 1999), page 27ff

⁸¹ See John and Charles Wesley's *Hymn's on the Lord's Supper*, (London 1948), Hymn No 21, page 201:

Endless scenes of wonder rise
With that mysterious tree,
Crucified before our eyes.

The death of Christ is a sacrifice for the sins of humankind, bringing forgiveness, reconciliation and fellowship.

- ...that the eucharist has the form of a "memorial meal" (*anamnesis*) which sustains the work of Christ in the life of the believer.
- ...that when Jesus says, "*This is my body*" and "*This is my blood*" (Matthew 26:26-28) it means that he gives himself to his followers. This gives the eucharist its sacramental content, that which creates communion between the participants and their Lord. They are united in the body of Christ.
- ...that the eucharist is the sign of the new covenant which is established between Christ and his church.
- ...that the one bread signifies fellowship and unity.
- ...that the eucharist has an eschatological element. *We are to proclaim the Lord's death until he comes, not only in words, but in a tangible form.* From this we can also draw the conclusion that the texts regard life as a pilgrimage, that believers are a people journeying together in this world to a God-given destination, the kingdom of God. On this journey Christ empowers his church for Christian service in the world. As a sign of this service, our two churches have formerly taken up a collection for the poor at the eucharist.⁸² Isaiah 58:10 was quoted: "If you offer your food to the hungry and satisfy the needs of the afflicted, then your light shall rise in the darkness and your gloom be like the noonday". It is our opinion that this custom should be revived and seen in the light of justice and solidarity. The following prayer can be used:

"Lord, you who became an answer to our prayers and bread for our hunger: Help us to be your answer to those who lack what we have in abundance. Help us to hear the cry that you have heard, to understand the need that you have understood, and to serve those whom you have served. Reveal to us the secret of your table: One bread and one humankind."

3. The meaning of the eucharist

The eucharist does not belong to any denomination or to any one church tradition. It is the Lord's Supper, which he offers to his followers on their journey into the future

---

Where we our Maker see:
 Jesus, Lord, What hast thou done?
 Publish we the death Divine,
 Stop, and gaze, and fall, and own
 Was never love like Thine!

Never love nor sorrow was
 Like that my Jesus show'd;
 See Him stretch'd on yonder cross,
 And crush'd beneath our load!
 We discern the deity,
 Now his heavenly birth declare;
 Faith cries out, 'Tis He, 'tis he,
 My God, that suffers there!

⁸² See *Den biskopelige metodistkirkes troeslære og disciplin av 1896 med et anhang* ("The teaching and discipline of the Episcopal Methodist Church, 1896, with an appendix", Kristiania: Norsk Forlagsselskabs Forlag 1898), where this is a central theme in the understanding of the eucharist.

that God has in store for them. This is why Baptists and Methodists can celebrate the eucharist together. Unfortunately, the divisions of the church are exposed in the understanding and practice of the eucharist in some other denominations. We look forward to the day when the divisions are healed and all believers can rejoice and give thanks together at a common table.⁸³

Baptists

have had an understanding of the eucharist that has traditionally been "non-sacramental" and has often been called symbolic in a Zwinglian sense: "The Lord's supper is an outer sign of participation in Christ and of fellowship with those who are constant in faith and love" (John Smyth, 1610). There have also been other traditions, some more calvinistic, characterised by the use of the English term "ordinance" for the eucharist, and some more sacramental,⁸⁴ speaking of the spiritual presence or the real presence of Christ in the eucharist, as can be seen from this document. Today, Norwegian Baptists describe the eucharist as a "real symbol" or a "relational symbol", a symbol which conveys the real presence of Christ and the relationship between Christ and the believer.

Methodists

Among Methodists there has been a movement back to John Wesley's sacramental view of the eucharist. This is reflected in *This Holy Mystery*⁸⁵ where the emphasis is on the real presence of Christ in the celebration of the eucharist.

The joint protestant eucharistic liturgy drawn up by a working party within the Norwegian Christian Council indicates that there is widespread agreement on the contents of the eucharist among protestants.

Here is the invitation:

The crucified and risen Christ calls us in the eucharistic meal to communion with himself and with his worldwide church through all generations. This supper points back to the death of Jesus on the cross and it points forward to the final banquet in heaven. Jesus has given us a special promise to be present at the eucharist in a wonderful way, bringing forgiveness and restoration, hope and eternal life. All who wish to follow Jesus are therefore invited to participate at his table.⁸⁶

Traditionally, the divisions between the churches in eucharistic theology have been over conceptions of how Christ is present. By emphasising both *anamnesis* og *epiclesis*, new approaches have been found, which have contributed to a more comprehensive theological understanding and have brought the churches nearer to one another.

We wish to emphasise together that the eucharist is:

a. In remembrance of Jesus Christ (anamnesis).

The eucharist is a memorial meal, but this means more than just remembering the work of Jesus, more than a subjective reminder of past events. It concerns the

⁸³ BEM, E19-20 and 33.

⁸⁴ See Anthony R. Cross og Philip E. T, editors: *Baptist Sacramentalism*. (Carlisle: Paternoster Press, 2003).

⁸⁵ See Ole Borgen: *John Wesley on the Sacraments* (Zürich 1972).

⁸⁶ NKR, page 27

sacrifice of Christ for us on the cross, which is made real in the eucharist, and through it in our lives. Christ sacrificed himself once and for all. We present ourselves as a living sacrifice to our Lord, for service to our neighbour in love, justice and peace. The eucharist is also a foretaste of the kingdom of God that is to come.⁸⁷

b. Invocation (epiclesis).

By the Holy Spirit the presence of Christ is made real in the eucharist and in our lives. He meets us with spirit and power for life and service.

c. Fellowship (koinonia).

Jesus says that he gives himself for us, his body and blood. Through partaking of the one bread (1 Corinthians 10:16f) we have communion, fellowship with God and with one another. The congregation is the body of Christ.

d. The new covenant in the blood of Christ. (diatheke)

Our churches have their roots in English puritanism, which emphasised the covenant between Christ, his church and the individual believer. A new community is established, and the eucharist is the sign that we share our lives with one another. We wish to point out the value of the idea of the covenant that Christ establishes with us. It involves obedience in following Jesus and the equality of all believers, whether they are women or men, free or slaves.

e. A sacrament for the world

Together we wish to emphasise the relationship of the eucharist to the church as the communion of saints. By sharing bread and wine the believers who participate are joined together and in this way fulfill the commandment of Jesus in John 15:12ff to love one another. When this unity in love is put into practice as a result of the gift of God in the celebration of the eucharist, the church becomes a "sacrament for the world", in service of the world.

f. To be celebrated until he comes (parousia)

The eucharist is an act where we obey the word of Jesus: "Do this". The eucharist must point forward to the day when God comes and establishes his kingdom. In celebrating its fellowship, the church is given a foretaste of the glory of heaven (see also section 2).

g. Praise and thanksgiving (eucharisti)

The eucharist not only points back to the death of Christ for our sins, but is also a celebration of his resurrection. The resurrection shows us the meaning of the sacrifice of Christ. It is through this recreating and decisive event, death and resurrection, that Christ meets us and transforms us into new creatures, who can receive him in faith. This is the reason for our thanksgiving and praise. In the same way that the disciples who met the risen Christ on their way to Emmaus on Easter day could testify with joy, we can also receive strength to give thanks and praise and to testify, through participating in the eucharist as often as possible.⁸⁸

---

⁸⁷ See BEM E 6.

⁸⁸ See. BEM, E24-26.

4. Celebrating the eucharist

The eucharist is not primarily an item of doctrine but a celebration in worship. The celebration can take many forms. Our churches have different traditions here, but this is not decisive for our understanding of the eucharist or for the possibility of joint celebrations.

The Methodists' celebration of the eucharist has its roots in the Anglican tradition, and in recent times has been influenced by the liturgical movement. All who desire to belong to Christ are invited. Communion has been received kneeling at the altar rail, but intinction is increasingly common. The communicants come forward, receive the bread while standing, dip it in the wine and eat. Some congregations in the USA traditionally receive communion sitting in the pews.

The Baptists also have an open communion table and invite all who believe and who want to follow Jesus to receive communion. The minister leads the ceremony and the distribution is accompanied by bible readings, with an emphasis on the memorial meal aspect: "Do this in remembrance of me!" Traditionally, the communicants sit in the pews, where the stewards distribute the bread and wine without repeating the words of distribution. In some cases the congregation is invited to come forward to receive the bread and wine.

In both traditions it has been the custom to take up a collection for the poor, in order to emphasise the solidarity aspect of the eucharist. This is a continuation of a custom from the early church, where bread left over after communion was distributed to the poor. We encourage our congregations to revive this former practice.

Recommendations and consequences

By joint communion we proclaim that we are brothers and sisters in Christ, that we belong together in the one apostolic, catholic, universal church. We are fellow pilgrims on our way to the kingdom of God. We therefore recommend that:

- joint celebration of the eucharist should take place in our churches, where the respective church's traditions for liturgy and practical arrangements are followed;
- our congregations consider more frequent celebration of the eucharist than is the case today, preferably every Sunday, so that the eucharist is a central part of every service, as was the case in the church in New Testament times;
- renewal and variation is encouraged in the celebration of the eucharist, while we at the same time warn against tendencies to privatise the celebration. We consider it inappropriate to divorce the eucharist from the worship of the church community and to experiment with more "everyday" substitutes for bread and wine.
- in the light of the understanding of the eucharist in this document, joint congregations are established where this is natural, so that the gospel can be proclaimed with greater force and the world may believe (John 17:21).

THE NATURE AND MISSION OF THE CHURCH

Introduction

Baptists and Methodists regard their own and each other's denomination as part of the one, holy, catholic and apostolic church which is the body of Christ in the world.

When Jesus left his disciples, the church did not exist. All that was left after his ministry was a little group of followers. He had left the inner circle with a commandment to make disciples of all nations (Matthew 28:19), but they were to wait first for the coming of the Holy Spirit (Acts 1:4-5), which took place at Pentecost. The day of Pentecost is regarded as the birthday of the church, when the first Christian community was formed in Jerusalem.

The news of the resurrection of Christ must have spread quite quickly. After a short while there were church groups in several places. To begin with these were linked to the church at Jerusalem, and were under its leadership.

When Paul came on the scene, there was a period of intense missionary activity directed both at Jews in the diaspora and at gentiles (pagans). At his death there were Christian churches in most of the leading towns of the Roman empire. It was also Paul who formulated the essential theological reflection on the nature and mission of the church.

Baptists and Methodists regard their conception of the nature and mission of the church as a development of the basic pattern fashioned by Paul and the other New Testament authors.

The nature of the church

A key concept in the understanding of the nature of the church in the New Testament is Paul's idea of the body of Christ (1 Corinthians 12). The church represents the presence of Christ in the world, it is his body, and each member of the church is a part of this body. A closer connection between Christ and his church can hardly be imagined. Each member of the church, by being joined to the body, belongs to Christ.

The church is both a spiritual entity, created by God through the work of the Holy Spirit, and a physical expression of the presence of God in the world.

Jesus did not use the word "church", except in Matthew 16:18 and Matthew 18:17⁸⁹, but he spoke of the kingdom of God, or of heaven, which in his own person had drawn near.

On the one hand, the kingdom of God is present in the world in the person of Jesus Christ himself, and thereby also in the church. But Jesus also speaks of a kingdom of

---

⁸⁹ Many would say that this verse reflects a later practice within the church..

God that breaks the bounds of the life of the church. At the last supper with his disciples he says that he will never again drink of the fruit of the vine until the day that he drinks it with them "in my Father's kingdom" (Matthew 26:29).

The church is thus not the kingdom of God that Jesus speaks of, but the kingdom of God is the destination of the church. Whenever the eucharist is celebrated, the church is pointed forward to the kingdom of God that will come one day. This eschatological dimension, the expectation of the kingdom of God that will come one day, is part of the nature of the church.

The church is also called "the communion of saints". "The saints" here are those who have had their sins forgiven and who let their lives be formed by the sanctifying grace of God. The expression is not a description of the quality of the members' ethical standards, but an affirmation that they belong to the church that has been made holy by the cross and resurrection of Christ.

At the centre of the life of the church we find the believers gathered in worship.⁹⁰

Both Baptist and Methodist forms of worship have their roots in worship in the synagogue, with scripture readings, preaching, prayers and song, and in the New Testament descriptions of worship in the first Christian community, not least in the celebration of the eucharist.

In Norway, both Baptists and Methodists have been influenced by Norwegian low churchmanship, for example in that they have held services of worship on Sunday mornings and more informal meetings of a revivalist nature on Sunday evenings.

Both Baptists and Methodists seek to find a balance between, on the one hand spontaneity and informality, and on the other hand order and tradition. Both have been influenced by the 20th century liturgical renewal, which looks back to forms of worship in the early church, when the church formed its theology, its liturgy and its scriptures. Both the charismatic movement and a growing awareness of the place of children in the church have been renewing elements in services of worship in our two denominations. And customs are increasingly evaluated on the basis of their content rather than their origins, so that meaningful practices such as the lighting of candles and making the sign of the cross are no longer rejected solely on the grounds that they originated in other traditions than our own.

Structures⁹¹

Both Baptists and Methodists emphasise democracy, but at the same time, both denominations have ministers/pastors who are ordained or consecrated. In addition the Methodist Church has ordained deacons. Both denominations consist of local churches that are linked to national and international bodies. Differences concern the relationship between the local church and the national and international bodies that it is linked to.

---

⁹⁰ See Appendix 1 for a more detailed description of Baptist and Methodist worship.

⁹¹ See Appendix 2 for a more detailed description of structures in the two denominations.

The Baptists' structure is "congregational", that is to say that the emphasis is on the independence of the local church. The Methodists' structure is "connexional", with "checks and balances" between local, national and international bodies, between bishops and conferences, between employees and elected committees. In all elected bodies, the church seeks to secure equality between ordained and lay members.

Both denominations ordain both men and women, and seek to maintain a balance with regard to gender, age and geographic representation in their elected bodies.

The ecumenical community

Both churches have a tradition for ecumenical cooperation. Historically, the Methodist Church has had a stronger ecumenical profile than the Baptist Union, but our two churches have stood side by side in the struggle for religious freedom, both internationally and in Norway.

Representatives for our two churches participated actively in the ecumenical initiative that was called *Ekumenisk Krets* (Ecumenical Circle), both made significant contributions to the work of the *Dissentertinget* (The Dissenter Assembly), and both were important in the formation of *Frikirkerådet* (The Free Church Council). Finally, both our churches participated actively in the formation of *Norges Kristne Råd* (The Norwegian Christian Council) Both churches have participated in bilateral conversations, both nationally and internationally. In Norway this has resulted in a joint statement by the Norwegian Baptist Union and the Church of Norway and in an agreement between the Methodist Church and the Church of Norway, "The Fellowship of Grace", with mutual recognition of each other's sacraments and ministries.

Internationally, the Methodist Church is more actively involved in ecumenical fora, especially through participation in the World Council of Churches, where the Norwegian Baptist Union is not yet a member. Other Baptist unions are members of the World Council of Churches and/or of the Conference of European Churches.

Both churches participate actively in their own international church families, the Baptist Union in the European Baptist Federation and Baptist World Alliance, and the Methodist Church in the World Methodist Council. Methodist churches have become part of united churches, for example in South India, Canada and Australia.

The church in the world / the mission of the church

As a matter of principle, both churches are independent of the state. For Baptists, this has been a vital part of their ideological basis since the Reformation – it was in fact the very reason for the origins of the anabaptists. When Methodism was organised as a separate denomination, it went without saying that it was independent of the state.

This does not imply a desire to avoid social and political issues, rather that a free church is better equipped to comment on injustice in society and to participate in a

constructive debate on important social issues. From the beginning our members have been active in political life. We regard it as a Christian duty to join with other churches in being a prophetic voice in the development of society.

We believe that the mission of the church in the world is to fulfill the command of Jesus to his disciples: "Go therefore and make disciples of all nations..." We consider the Great Commission to be an order to preach the gospel leading to repentance and faith in Jesus Christ, he who is the Lord of the church. Baptism and the instruction of those who come to believe is part of the fulfillment of the commandment.

Members of the Christian community are also members of the body of Christ. As the body of Christ, the church must symbolise God's continued presence in the world. At the same time it must continue to serve as Jesus did, in the power of the Holy Spirit.

"Jesus said to (the disciples), 'Peace be with you. As the Father has sent me, so I send you.' When he had said this, he breathed on them and said to them, 'Receive the Holy Spirit'." (John 20:21-22)

The church is to be light and salt in the world. This requires words and deeds. In the Pauline section of the New Testament, the emphasis is on preaching the word. In the life and words of Jesus we see a greater emphasis on responsibility for those who are weak, the poor, the oppressed. If the church is to fulfill its function as the body of Christ in the world, it must also take seriously the challenge that Jesus gives his disciples in the gospels. Involvement in society cannot be a voluntary element in the task of the church, but is a central evangelical concern. Jesus outlined his task, which his disciples are to continue, in this way:

"The Spirit of the Lord is upon me, because he has anointed me to bring good news to the poor. He has sent me to proclaim release to the captives and recovery of sight to the blind, to let the oppressed go free, to proclaim the year of the Lord's favour" (Luke 4:18-19).

God is on the side of the poor and the oppressed. That is where the church as the body of Christ must also be found. This applies both locally and globally. It means that each local church has a responsibility for those who are in need in the local community. It also means that the church must stand up and speak out for the poor and oppressed in confrontation with governments and oppressive institutions in the international arena.

Human rights and the struggle for human dignity are the task and responsibility of the church as the hands and feet and voice of God in a suffering world.

Appendix 1: Baptist and Methodist forms of worship

Traditionally **Baptists** have tried to come as near as possible to the form of worship described in the New Testament. In practice, puritanism, pietism and various revival movements have had an equally strong influence.

Services have been simple, with preaching as the central element. Scripture readings, extempore prayer and singing are other integral items in worship. The active participation of lay persons has shaped worship. The subjective element in songs and prayers has been characteristic, and spontaneous utterances have been common. A set liturgical framework has been shunned, the ideal has been "freedom in the Spirit".

The past 20 years have seen a greater variation in worship, with both liturgical, charismatic and modern forms, and the use of media and dance. Preaching still dominates, but the influence of more liturgical traditions makes itself felt, for example in that a number of Baptist churches now have candle globes⁹² which are used in services at the intercessions. The choice of hymns and songs is more varied than before, and can include newer choruses of praise and hymns from the churches' common treasury.

The eucharist has also gradually been given a more important role in worship. It is celebrated monthly. Since Baptist churches do not have an altar ring, bread and wine are traditionally distributed in the pews. In some churches and on some occasions the communicants are invited to come forward and receive the elements while standing.

Methodist meetings were in the beginning a supplement to worship in the Church of England, and John Wesley forbade Methodists to hold meetings at the same time as services in the parish churches. Methodist meetings consisted of preaching, singing (mostly Charles Wesley's hymns) and extempore prayer. When he celebrated the eucharist, John Wesley always added extempore prayer and an invocation of the Holy Spirit (epiclesis). Otherwise he followed the practices of the high church "non-jurors", for example that the elements should be received kneeling before an altar. Wesley recommended that the eucharist should be celebrated every Sunday, and every day during the seasons of Christmas and Easter. The Methodist revival was to a great extent a eucharistic revival.

During the 19th century, Methodism was influenced by low-church revival practices, not least from America, but in the 20th century the eucharist has received more attention. Methodist churches internationally – though to a lesser extent in Norway – have been influenced by the liturgical movement, which finds inspiration in the worship of the early church, at the time when the church formed its liturgy, its theology and its scriptures.

---

⁹² A common item of furniture in Norwegian churches: a freestanding metal frame shaped like a globe, with a large candle in the centre and holders for smaller candles in a ring around it. Churchgoers can light the smaller candles as an act of prayer. (*Translator's footnote.*)

Appendix 2 – Baptist and Methodist structures

Baptist structures

Baptists are organised in local churches in which a members' meeting makes all decisions that affect the life of the church. Baptist churches in Norway work together in the Norwegian Baptist Union, which organises joint activities on behalf of the churches. The general secretary is the administrative leader of the denomination, but has an unclear mandate when it comes to spiritual leadership. The National Congress (*Landsmøtet*) is the highest legislative body in the denomination. Decisions at the National Congress are not binding for the churches, but have moral authority or an advisory function. The national executive and administration are bound by decision made at the congress.

Great emphasis is placed on the priesthood of all believers. The pastors, who are the churches' spiritual leaders, are consecrated (ordained) for their task or service by the laying on of hands and prayer, and the candidate makes a solemn promise to live and teach according to the word of God. Baptists have hesitated to use the word "ordination", because the term can be thought to imply that those who are ordained are placed in a qualitatively different relationship to God and the church than lay people, and this would weaken the concept of the priesthood of all believers. The term "consecrated for service" (*innviet til tjeneste*) has therefore been preferred. In spite of this reservation, most Baptist ministers will answer yes if they are asked whether they are ordained. Ordination is not dependent upon any specific theological qualifications, though most pastors have received basic theological training. It is *service* that is the basis of ordination, not some special training. In a similar way, missionaries are consecrated for service before being sent out to tasks in other countries.

The group that leads the local church is usually called the church council (*menighetsråd*), and consists of deacons and pastors (*diakonat og eldsteråd*). Some churches have both lay elders and deacons (members of the church council) each with specific tasks. These are elected by the members' meeting (*menighetsmøtet*), usually for a limited period of time. Members of the church council are consecrated for their service by a simple ritual.

All decisions concerning the life and teaching of the local church are made by the members at a members' meeting (*menighetsmøte*). Most issues are decided by a simple majority. Attempts to transfer significant decision-making to the pastor or a group of leaders, at the expense of the authority of the members' meeting, have not caught on in Baptist churches.

Democracy is deeply rooted in the Baptist tradition. All members who are present have the right to vote at the members' meeting.

Methodist structures

The founders of Methodism, John and Charles Wesley, were clergymen in the Church of England. They accepted the ecclesiastical structures that had emerged during the Middle Ages with the pope as the head of the church, and the changes at the Reformation, when papal dominion was replaced by national church structures.

After his spiritual breakthrough on 24th May 1738, John Wesley was called to preach the personal aspect of Christianity, within the framework of the theology, liturgy and polity of the Church of England. Gradually, his loyalty to the structures of the church was weakened. Wesley was persuaded to be so "vile" that he preached in the open air and thus violated the parish structure and the authority of the parish priests – "The world is my parish", he declared. What he perceived as exceptional circumstances because of the revival, led him to accept both male and female lay preachers – but he strongly resisted moves by some Methodists to let lay persons celebrate the eucharist.

The decisive break with Anglican church discipline came when the lack of ministers to serve Christians in the USA after the War of Independence led Wesley to ordain Richard Whatcoat and Thomas Vasey as presbyters and to appoint Thomas Coke, who was already ordained, as superintendent for the Methodist work in America. When they arrived in the USA, Coke was to ordain Francis Asbury and appoint him too as superintendent. But Asbury insisted that the conference of Methodists in America should elect both him and Coke, before they began their work. At the same time they took the title "bishop" for themselves, instead of "superintendent", a move that Wesley protested strongly against. He had only acted as he did because he was convinced that clergy in the early church had the right to ordain others to the same rank as themselves in an emergency – but not to a higher office.

This account illustrates three important principles in the Methodist view of church order: respect for tradition, democracy and flexibility – which is to say that extending the kingdom of God comes before all other considerations.

Wesley built up a structure with small groups (classes or bands), local churches (societies) and a national conference. This structure was developed further after Wesley's death, when Methodism was organised as a separate denomination.

Internationally, Methodism has two main organisational forms. In Methodist churches with their origins in English Methodism, the annual conference in each country is the highest authority. In Methodist churches with their origins in American Methodism (The United Methodist Church), the highest authority is the General Conference, which meets every four years. Under this are episcopal areas with a Central Conference. Norway belongs to the Northern European area, consisting of the Scandinavian countries, the Baltic States and Russia. Each country has its annual conference, with superintendents, elders (ordained ministers) and ordained deacons; and each local church has its annual church conference, which among other things elects a church council. All the Methodist churches in the world, and all united churches that Methodist churches have become a part of, are represented in the umbrella organisation World Methodist Council.

Appendix 3

**PROPOSAL FOR AN AGREEMENT
ON CO-OPERATION BETWEEN
THE BAPTIST UNION OF NORWAY
AND
THE UNITED METHODIST CHURCH IN NORWAY**

On the basis of the final report on the " Bilateral Conversations between the United Methodist Church in Norway and the Baptist Union of Norway 1994-2004", we enter into the following agreement:

1. Mutual recognition

We acknowledge each other as brothers and sisters in Christ, belonging to the one, holy, catholic and apostolic Church which is the Body of Christ in the world. We share the common foundation for Christian faith, given us in the Bible and the Apostles' Creed.⁹³

2. Acknowledgement of differences

We acknowledge that our history, traditions, theological characteristics and church orders differ, but that this does not hinder mutual commitment to co-operate. Disagreement in the administration of baptism is still so great that we cannot advise full church unity.⁹⁴

3. The ministry

We acknowledge each other's ministry, as it is exercised in our churches. A new ordination or pastor's installation is not required when a minister is transferred from one denomination to the other. We assume that the minister concerned will follow the faith and praxis of the denomination he is joining, and will receive any training required by the denomination.

4. The Eucharist

We acknowledge each other's eucharist, affirm an open communion, and recommend that our congregations hold joint celebrations of the eucharist. Our ministers can celebrate the eucharist in one another's churches.

5. Baptism

We affirm that our views on the content of baptism converge in many ways. We acknowledge that a fundamental disagreement remains on the question of whether the baptism of persons unable to answer for themselves is a genuine baptism.

We commit ourselves to mutual respect in our comments on and our attitudes towards our churches' differing baptismal theology and praxis, and we will give further consideration to this question that hinders the closer unity of our churches.

6. Joint tasks

We confirm that, together with all God's people, we have a responsibility to fulfil the command Jesus gave to his disciples: "Go and make disciples of all nations..."

We encourage our congregations to co-operate in joint worship, mission and diaconal service (Luke 4:18-19).

Where it is appropriate, we will support the establishment of co-operating congregations or co-operative ventures.

⁹³ See "Trosbekjennelsen i vår tid" (*The Creed in our time. An ecumenical commentary on the Nicene Creed*, The Christian Council of Norway, 2001). This document is not available in English.

⁹⁴ "Dialogue between the Community of Protestant Churches in Europe (CPCE) and the European Baptist Federation (EBF) on the Doctrine and Practice of Baptism". Ed by Wilhelm Hüffmeier and Tony Peck. Frankfurt 2005. Leuenberg Documents Vol. 9 page 26-29.